

Ing. Imrich Béreš

Dátum narodenia:

5. marec 1962 v Ružomberku

Vzdelanie:

Vysoká škola ekonomická v Bratislave – Fakulta zahraničného obchodu

– absolvoval v roku 1984 s titulom inžinier (Ing.);

Vysoká škola múzických umení v Bratislave – odbor choreografia ľudových tancov – neukončená.

Pracovné skúsenosti:

V rokoch 1985 – 1991 pôsobil v oblasti kultúry ako choreograf Štátneho súboru piesní a tancov v Prahe.

V rokoch 1991 – 1993 bol výkonným riaditeľom poradenskej spoločnosti M&A Bratislava, s. r. o.

V rokoch 1993 – 1994 bol riaditeľom sekretariátu a protokolu Kancelárie prezidenta SR Michala Kováča.

V bankovníctve pôsobí od roka 1994:

* 1994 – 1995 poradca pre investície a privatizáciu Investment Bank Austria;

* 1995 – 1998 člen predstavenstva Bank Austria, a. s.;

* 1999 – 2001 podpredseda predstavenstva Bank Austria – Creditanstalt Slovakia, a. s.

V rokoch 2001 – 2003 sa aktívne venoval politike:

* 2001 podpredseda ANO pre zahraničné vzťahy a predseda poslaneckého klubu ANO v Bratislavskom samosprávnom kraji

poslanec Bratislavského samosprávneho kraja,

predseda komisie pre regionálnu spoluprácu a cestovný ruch;

* 2002 – 2003 poslanec NR SR

podpredseda výboru NR SR pre európsku integráciu,

člen zahraničného výboru NR SR,

člen Stálej delegácie pozorovateľov NR SR v Európskom parlamente,

podpredseda Parlamentného zhromaždenia Rady Európy v Štrasburgu,

vedúci slovenskej delegácie v Rade regiónov v Bruseli – tejto funkcii sa vzdal pre nekompetentnosť niektorých nominantov,

vedúci stálej delegácie NR SR do Parlamentného zhromaždenia Rady Európy.

Na jeseň 2003 sa vrátil do bankovej sféry:

* od 1. septembra 2003 bol prokuristom Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.;

* od 1. februára 2004 je predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

V súvislosti so svojim návratom do bankovej sféry sa – ako vôbec prvý poslanec NR SR – dobrovoľne vrátil mandát a vzdal sa všetkých svojich politických a straníckych funkcií.

Iné funkcie:

* už druhé funkčné obdobie je členom prezídia Slovenskej bankovej asociácie;

* od roka 2007 je členom čestného predsedníctva Slovenského paralympijského výboru;

* člen Rotary Clubu Bratislava (bývalý prezident).

Vyznamenania:

* rok 2003 Cena Samuela Zlochu za zásluhy o rozvoj Bratislavského samosprávneho kraja;

* rok 2008 Čestné občianstvo obce Habura (okres Medzilaborce) za šírenie dobrého mena obce a pomoc obci.

Jazykové znalosti:

* nemčina, angličtina, španielčina, maďarčina, ruština.

Záujmy:

Najradšej sa vracia k svojej veľkej láske – folklóru; k jeho záľubám patria aj golf či ľadový hokej. Naozajstným relaxom je však preňho pobyt v prírode.

ING. IMRICH BĚREŠ V TLAČI O STAVEBNOM SPORENÍ, REZIDENČNOM TRHU A ICH VPLYVOCH NA NÁRODNÉ HOSPODÁRSTVO

Stavebné sporenie pomáha občanom aj rozpočtu

(26.07.2012; Parlamentný kuriér; č. 8/2012, s. 29; autor: Marian Reisel)

Bývanie je téma, nad ktorou sa každý človek musí aspoň raz v živote vážne zamyslieť. Nasledujúce riadky venujeme úvahe na tému ako bývajú občania Slovenska, kto a s akým výsledkom im pomáha bývať lepšie a aký má táto pomoc dopad na vývoj ekonomiky štátu a štátny rozpočet. Na otázky odpovedá Ing. Imrich BĚREŠ, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne.

* Ako vlastne bývajú občania Slovenska?

Väčšina populácie Slovenska (až 80 %) býva v domoch starších ako 20 rokov, ktorých údržba bola celé roky zanedbávaná. Preto tieto domy dnes potrebujú podstúpiť zásadnú obnovu. Navyše, podľa oficiálnych európskych štatistík je väčšina slovenských domácností preplnená. Na Slovensku máme len 320 bytov na tisíc obyvateľov. Zato vo vyspelých európskych krajinách je to v priemere až o 100 bytov viac.

* Pre slovenských občanov sa stalo chtiac nechtiac charakteristickým viacgeneračné bývanie. Je na vine nízka dostupnosť bývania?

Podľa Eurostatu až 60 % mladých ľudí vo veku od 18 do 34 rokov na Slovensku býva pod jednou strechou spolu so svojimi rodičmi. Na vine je nedostatočný počet a cenová nedostupnosť bývania v lokalitách s vyššou ponukou zamestnanosti. Priemerná cena podlahovej plochy bytu v krajinách EÚ je 1 500 €/m², pričom u nás je len o málo nižšia 1 250 €/m². Ale priemerná mzda je u nás len 786 €, kým v Rakúsku dosahuje 2 900 € a vo Veľkej Británii až 3 900 €. Ceny nehnuteľností máme približne na úrovni EÚ, ale priemernú mzdu niekoľkonásobne nižšiu. A preto sa rodiny uskromňujú a starí rodičia bývajú spolu so svojimi deťmi, ich partnermi a neskôr aj s vnúčatami. Takáto situácia je nevhodná, škodí zdravému rozvoju populácie a vzniku nových rodín.

*** Aké je riešenie na to, aby ľudia bývali lepšie?**

Počul som názor, že bývanie občanov na Slovensku vyrieši trh. Myslím si, že je to hlboký omyl. Naopak som presvedčený, že reálne riešenia prináša stavebné sporenie ako vysokoefektívny a u nás najstabilnejší nástroj financovania bývania. Na Slovensku za ostatných 20 rokov až 50 % financií do bývania putovalo práve cez stavebné sporenie. Za tieto peniaze si občania Slovenska kúpili 100 tisíc bytov, postavili 150 tisíc rodinných domov a čiastočne alebo úplne obnovili vyše 700 tisíc bytov.

* Výborná bilancia. Napriek tomu bol uplynulý rok pre stavebné sporenie na Slovensku viac ako náročný. Prečo? Minulý rok bol najnáročnejší v histórii PSS, a. s. Doteraz sme nikdy nemuseli odolávať toľkým atakom zo strany Ministerstva financií SR. Útočilo na nás bez dialógu a ochoty počúvať naše argumenty. Napriek enormnej snahe bývalého vedenia Ministerstva financií SR zostal v platnosti pôvodný status quo. Všetky výhody stavebného sporenia sú naďalej zachované a žiadne zásadné zmeny v systéme nenastali. Okrem toho, že sme z vlastnej vôle znížili niektoré najfrekvencovanejšie poplatky a od 1. júla 2012 môžu klienti u nás uzatvoriť zmluvu o stavebnom sporení len za 20 €.

*** Je súčasná situácia (súvisiaca so stavebným sporením) po schválení programového vyhlásenia vlády už pokojnejšia a stabilizovanejšia?**

Programové vyhlásenie vlády deklaruje zachovanie doterajších podporných nástrojov financovania bývania, medzi ktoré patrí aj štátna prémie stavebného sporenia. Momentálne vedieme odborný dialóg s Ministerstvom financií SR aj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Veríme, že sa nezopakuje situácia z minulého roka. Vláda by si mala byť vedomá, že investície do štátnej podpory stavebného sporenia sa 6 až 8 násobne vracajú späť do štátneho rozpočtu v podobe daní a odvodov. Znamená to, že štátna podpora stavebného sporenia v konečnom dôsledku generuje významný príjem pre štátny rozpočet, nie jeho stratu.

* K tomuto poznaniu zrejme prispeli aj štúdie dvoch uznávaných a nezávislých odborných tímov.

Ešte za predchádzajúcej vlády vypracoval Inštitút finančnej politiky Ministerstva financií SR štúdiu o efektívnosti využívania štátnej prémie v stavebnom sporení. Ale, žiaľ, neinformoval vládu o problematike komplexne. Zaoberal sa len výdavkovou časťou štátneho rozpočtu a nie jeho príjmami. Začiatkom tohto roka sa tou istou problematikou zaoberal Ústav manažmentu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave ako aj špecializovaný ústav na štatistické vyhodnocovanie v stavebníctve ÚEOS Komercia. Okrem už spomenutej niekoľkonásobnej návratnosti štátnej prémie, ktorou štát podporuje stavebné sporenie, sú tu aj ďalšie faktory. Stavebné sporenie vytvára v stavebníctve a súvisiacich odvetviach na 30 tisíc pracovných príležitostí. Akým títo ľudia pracujú, tak platia dane a odvody do poisťovní. Ak by však prišli o prácu napríklad poškodením systému stavebného sporenia, neznamenali by prínos pre štátnu kasu, ale výdaj.

*** Znamená to, že súčasná vláda vníma a bude vnímať stavebné sporenie ako aj pre štátny rozpočet výhodný nástroj na pomoc pri financovaní bývania predovšetkým pre občanov s nižšími príjmami?**

Verím, že áno. Bývanie je potrebné riešiť dlhodobo a koncepčne. Nie každý má rodičov milionárov a nie každý vyhrá v lotérii. Preto je tu stavebné sporenie, ktoré funguje ako prvá pomoc. Ak rodičia začnú sporiť pre svoje dieťa bezprostredne po jeho narodení, kým dosiahne dospelosť, zhodnotia svoje vklady tromi šesťročnými sporiacimi cyklami. Je zrejme, že takto pripraví výbornú štartovaciu pozíciu na zabezpečenie ich prvého vlastného bývania. Podobne je to aj s nižšiepríjmovými skupinami obyvateľstva. Až polovica občanov Slovenska mala vlani disponibilné príjmy nižšie ako 510 €. A práve pre nich je stavebné sporenie mnohokrát jedinou šancou, ako si zabezpečiť vlastné bývanie.

*** Čo by ste odkázali politikom, ktorí formujú legislatívne rámce pre fungovanie financovania bývania na Slovensku, osobitne v súvislosti s budúcnosťou stavebného sporenia?**

Nezasahujte, prosím, zbytočne do finančného produktu, ktorý pomáha hlavne nízkopríjmovým skupinám obyvateľstva, aby mohli bývať dôstojne, vo svojom a podľa svojich predstáv. Neničte fungujúci systém, ktorý vytvára tisíce pracovných príležitostí a generuje prostriedky, ktoré sa vracajú späť do štátneho rozpočtu. Akýkoľvek zásah do štátnej prémie neprinesie štátu úsporu ale výraznú stratu. Súčasná vláda si nemôže dovoliť strieľať vlastné góly a som presvedčený, že neurobí žiadne rozhodnutie namierené proti 1,2 milióna občanom stavebným sporiteľom.

Prvá stavebná poskytla vyše 250 miliónov eur na obnovu bytových domov

(09.07.2012; TASR)

Rok 2011 bol v oblasti financovania obnovy bytových domov pre Prvú stavebnú sporiteľňu rekordný.

Bratislava 9. júla (TASR) Vyše 254 miliónov eur poskytla od roku 2000 doteraz na obnovu bytových domov Prvá stavebná sporiteľňa (PSS).

Za tieto finančné prostriedky sa čiastočne alebo celkovo obnovilo vyše 2000 bytových domov.

Podľa predsedu predstavenstva a. s. PSS **Imricha Béreša** záujem o obnovu bytových domov stále narastá. Príčin je niekoľko.

Polovica občanov Slovenska žije v bytových domoch. Až 80 % z nich bolo postavených pred rokom 1992 a väčšina z nich si v súčasnosti vyžaduje obnovu. Motiváciou je predovšetkým snaha o úsporu nákladov na energie, ktoré sú z roka na rok drahšie. Ďalej je to zvýšenie hygieny bývania, predĺženie životnosti domu, zveladenie majetku vlastníkov bytov a v neposlednom rade aj zlepšenie vzhľadu obnovej budovy a celého obytného prostredia.

Rok 2011 bol v oblasti financovania obnovy bytových domov pre Prvú stavebnú sporiteľňu rekordný. Na obnovu bytových domov poskytla najväčší objem úverových prostriedkov v celej svojej histórii. Spolu to bolo 334 úverov v celkovej hodnote 41,093 milióna eur. Nárast v porovnaní s dovtedy rekordným rokom 2008 predstavoval 10,2 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2010 to bolo dokonca rast o 45,3 %.

Ukazuje sa, že aj tento rok môže byť, podľa doterajšieho vývoja, rekordný. Už za obdobie od januára do mája 2012 poskytla PSS vyše 21,9 milióna eur spoločenstvám vlastníkov bytov, správcom bytových domov a bytovým družstvám, čo predstavuje viac ako polovicu z objemu úverov poskytnutých na tento účel v roku 2011.

FINANCIE: Stavebné sporiteľne evidujú opätovné zvýšenie záujmu

(27.05.2012; TASR)

Bratislava 27. mája (TASR) Stavebné sporiteľne evidujú opätovné zvýšenie záujmu o stavebné sporenie. Po ukončení vyše roka trvajúcej diskusie o možných zásahoch do systému stavebného sporenia dochádza k podstatnému obnoveniu dôvery v tento systém sporenia a úverovania.

Nárast vkladov hlási vedúca spoločnosť na trhu stavebného sporenia Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. (PSS). Len za prvý štvrtrok uzatvorila 65.990 nových zmlúv o stavebnom sporení. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka to predstavuje nárast až o 59,7 %. Objem cieľových súm na zmluvách uzatvorených od januára do konca marca dosiahol 491,6 milióna eur, čo predstavuje medziročný nárast o 24,36 %. Podobne vzrástol aj objem vyplatených prostriedkov určených na bývanie, ktorý sa medziročne zvýšil o 43,51 % a dosiahol 120,09 milióna eur.

Podľa **Imricha Béreša**, predsedu predstavenstva PSS, to potvrdzuje, že občania opäť stavili na istotu a tou stavebné sporenie určite je. Stavebné sporenie zabezpečuje nasporeným prostriedkom potrebnú ochranu, ale zároveň ich aj výhodne zhodnocuje a pripravuje na investíciu do bývania.

Zvýšený záujem ľudí o stavebné sporenie prišlo prakticky okamžite po definitívnom zamietnutí návrhov z dielne ministerstva financií, ktoré mali radikálne znížiť podporu tohto systému s viac ako miliónom sporiteľov. Znížiť sa mala štátna prémie a navrhované boli aj ďalšie opatrenia znižujúce atraktivitu a dostupnosť tohto sporenia na bývanie.

Stavebné sporenie je pre štát výhodný biznis

(16.03.2012; Hospodárske noviny; s. 23; autor: md)

Rozhovor s Ing. Imrichom Bérešom, predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

Stavebné sporenie má za sebou asi najťažší rok v celej svojej 20-ročnej histórii. Poznamenal ho ostrý súboj s ministerstvom financií, ktoré sa snažilo podstatne znížiť podporu a tým aj atraktivitu stavebného sporenia. I keď k zmenám napokon nedošlo, stavebné sporiteľne k 1. januáru 2012 znížili najfrekventovanejšie z poplatkov presne tak, ako to vlani požadovalo ministerstvo. Otázkou je, ako sa bude stavebné sporenie vyvíjať ďalej a ako ho môže ovplyvniť nová vláda.

Ako sa vyše roka trvajúca diskusia o možných zmenách odzrkadlila na trhu stavebného sporenia?

Tri mesiace v roku 2010 a deväť mesiacov minulého roku vláda útočila na stavebné sporenie. Myslím si však, že ani nevedela prečo. Počas šiestich týždňov na jeseň uplynulého roka bolo stavebné sporenie trikrát prerokovávané v parlamente. A aký bol výsledok? Poslanci NR SR sa vo finále rozhodli, že o zmenách hlasovať nebudú. Samozrejme klienti na negatívne vedenú diskusiu reagovali veľmi citlivo. Sporiteľne preto zaznamenali pokles novouzatvorených zmlúv aj pokles poskytnutých úverov.

Ako vnímate výsledky predčasných volieb z pohľadu budúcnosti stavebného sporenia?

Politiku sledujem, analyzujem ale nekomentujem. Čo sa týka jej vplyvu na náš biznis očakávam najmä, že nová vláda bude na rozdiel od tej odchádzajúcej s nami komunikovať a problémy, ktoré vzniknú, bude riešiť jednoduchším spôsobom, ako jej predchodkyňa. To, čo sa tu dialo v poslednom období bolo neskutočné, videli sme aroganciu moci v praxi. Minister financií sa so zástupcami bánk za rok a pol nevedel stretnúť. To hovorí za všetko.

Aj nová vláda bude nútená hľadať úspory. Neobávate sa, že sa stavebné sporenie opäť dostane na pretras? Ako by ste argumentovali?

Je jasné, že nová vláda bude musieť riešiť ekonomické problémy, čo nie je jednoduché. Problém je v tom, že každá vláda si myslí, že stavebnému sporeniu rozumie. V princípe je to naozaj jednoduchý vstup a jednoduchý výstup. Súvislosti sú však oveľa zložitejšie. Za uplynulých 20 rokov fungovania stavebného sporenia štát vložil v podobe štátnej prémie do systému 1,2 mld. eur. Občania z úverov zo stavebných sporiteľní financovali obnovu a výstavbu svojho bývania vyše 8,5 miliardou eur. Len odvody a dane z príjmov a DPH z týchto investícií predstavovali príjem štátneho rozpočtu viac ako 4,3 mld. eur. Čistý prínos zo stavebného sporenia pre štát tak predstavuje až 3,1 mld. eur. V konečnom dôsledku je teda stavebné sporenie pre štát veľmi výhodný biznis. Každý štát rieši podporu bývania svojim spôsobom. Keďže náš štát sa v roku 1992 rozhodol pre stavebné sporenie, mal by v tom pokračovať, samozrejme pokiaľ to nie je kontraproduktívne. A stavebné sporenie je určite prínosom ako pre občana, tak aj pre samotný štát.

Na základe čoho teda minister financií tvrdil, že podpora stavebného sporenia je pre štát neefektívna?

Politici pri debate o stavebnom sporení doteraz vždy argumentovali iba výdavkami a tým, koľko štátna prémie stojí štát. Žiaľ aj podklady na rokovania vlády a parlamentných výborov boli častokrát neúplné a jednostranné. Takmer vôbec sa nehovorilo o príjmovej stránke štátneho rozpočtu. Preto sme požiadali Slovenskú technickú univerzitu v Bratislave a špecializovaný ústav na štatistické sledovanie a vyhodnocovanie v stavebníctve – UEOS Komercia, aby ako nezávislé inštitúcie analyzovali prínos stavebného sporenia pre štát.

Aké sú výsledky?

Výsledky analýzy údajov roka 2010 potvrdili to, čo tvrdíme už dlho, a to, že z jedného eura štátnej prémie sa do verejných financií v súčasnosti vracia až 6 eur v podobe daní a odvodov. Vďaka stavebnému sporeniu sa darí zabezpečovať v stavebníctve a v súvisiacich odvetviach každoročne takmer 30 tisíc pracovných miest. Spomenutá analýza porovnala aj štátnu podporu na vytvorenie jedného pracovného miesta. Formou štátnej prémie predstavuje podpora na jedno pracovné miesto cca 2414 eur. Formou štátnych investičných stimulov sa však vynaloží na vytvorenie jedného pracovného miesta až 50 tisíc €! Nech mi niekto vysvetlí, čo je na stavebnom sporení neekonomické... . Veď bankový priemysel je krvou a kyslíkom tejto krajiny. A stavebné sporiteľne ako špecializované banky zohrávajú významnú rolu v oblasti financovania bývania.

A čo výhody z pohľadu klientov? Čo pre nich znamená štátna prémie?

Stavebné sporiteľne majú v súčasnosti spolu približne 1,2 milióna klientov. Sú to klienti od narodenia až po seniorský vek. Väčšinou sú to nižšie a stredné príjmové vrstvy obyvateľstva, teda tie, ktoré sú sociálne najzraniteľnejšie. Stavebné sporenie týmto ľuďom pomáha nasporiť si na prvé bývanie, na jeho zmenu alebo obnovu. Klient stavebnej sporiteľne v priemere ročne našetrí 500 eur. Ak chce dostať štátnu prémie v plnej výške, musí našetríť vyše 660 eur. To znamená, že príjem našich klientov im neumožňuje nasporiť ani takúto sumu. Preto sú pre nich veľmi dôležité stabilné a výhodné podmienky, ku ktorým určite prispieva aj štátna prémie a zákonný nárok na stavebný úver.

Aká je veková a regionálna skladba stavebných sporiteľov?

Veľa politikov sa pozerá na stavebné sporenie z pohľadu Bratislavy. Na vidieku je však 66 eur štátnej prémie veľká pomoc pre rodinu. Väčšina našich klientov pochádza z územia mimo veľkých miest, až polovica z nich má do 30 rokov, ale napríklad až 7 percent má nad 60 rokov. Títo klienti v seniorskom veku sú aj našimi úverovými klientmi. V komerčnej banke má klient nad 60 rokov minimálnu šancu dostať úver.

Viete o nejakej inej krajine v Európe, v ktorej funguje stavebné sporenie a čelí toľkým zmenám systému?

Pri stavebnom sporení je princíp všade rovnaký, ale odlišnosti sú obrovské. Štátna prémie je iná, systém financovania je iný, rozdiel je napríklad v existencii klientov ako právnických osôb. Ale čo sa týka počtu legislatívnych zmien, 16 noviel zákona za 20 rokov z nás robí absolútny svetový unikát. Napríklad v Česku mali za rovnaké obdobie len dve.

Ako by ste porovnali pozíciu slovenského stavebného sporiteľa so sporiteľmi v iných krajinách, kde tento systém funguje?

Priemerná cena metra štvorcového obytnej plochy je v EÚ 1500 eur, na Slovensku je to približne 1250 eur. Priemerná mesačná mzda na Slovensku je 786 eur, v Česku 990 eur a napríklad vo Veľkej Británii 3800 eur. Na troj až štvorizbový byt v cene cca 150 000 eur si tak Brit nasporí za 3 roky a 3 mesiace, Rakúšan za 4 roky a 6 mesiacov a Slovák za 16 rokov. Záver je jasný, bez podpory financovania bývania a možnosti získať lacný úver so stabilnými podmienkami by naši mladí bývali s rodičmi asi až do dôchodku.

Ako vnímate realitný trh z pohľadu výstavby nových bytov?

Aby sa Slovensko dostalo na európsky priemer počtu bytov na 1 000 obyvateľov, chýba mu približne 250 000 bytov. Ale čo na trhu úplne absentuje, to sú malometrážne byty a nájomné bývanie. Len 3 percentá z bytového fondu tvorí nájomné bývanie, čo nás zaraďuje na jedno z posledných miest v únii. Štartovacie byty pre mladé rodiny či byty pre fungujúci pohyb pracovnej sily tu takmer vôbec neexistujú. A práve to je úloha pre novú vládu, aby sa týmito otázkami začala zaoberať. Je to určite realizovateľné, treba mať však na to odvahu.

Najväčšie zmeny v hypotékach a stavebnom sporení

(21.09.2011; Nový Čas; s. 2-3; autor: net, amc)

Štátnu prémie už nedostanú medziúvery

1. Poplatky v stavebnom sporení sa znížia. Sadzba poplatku sa uzatvorenie zmluvy bude najviac 0,9 percenta z cieľovej sumy. Výška poplatku za vedenie účtu, na ktorý sa poukazujú vklady a splátky, bude najviac 12 € ročne. Poplatok za stavebný úver bude 0 €.

Ing. Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.:

Zníženie poplatkov v stavebnom sporení je dobrou správou predovšetkým pre stavebných sporiteľov. My tiež oceňujeme skutočnosť, že maximálne limity poplatkov nie sú na základe pozmeňujúceho návrhu uvedené vo vyhláske Ministerstva financií SR, ale v samotnom zákone o stavebnom sporení. To dáva stavebným sporiteľom istotu, že poplatky nebude meniť ministerstvo ani stavebné sporiteľne.

2. V prvom roku uzatvorenia zmluvy nezískajú plnú štátnu prémie k stavebnému sporeniu už všetci noví stavební sporitelia. Okrem objemu vložených finančných prostriedkov to bude závisieť aj toho, v ktorom štvrtroku bude zmluva uzavretá a v ktorých štvrtrokoch urobia vklady na svoj účet stavebného sporenia. (Pozn.: upravil som popis s tým, že neodporúčam uvádzať výšku štátnej prémie, keďže na budúci rok zatiaľ nie je známa.)

Ing. Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.:

Táto zmena sa týka len tých stavebných sporiteľov, ktorí uzavrujú zmluvu o stavebnom sporení po 1. januári 2012. Na celú štátnu prémie budú mať od budúceho roka v prvom roku sporenia nárok len tí noví stavební sporitelia, ktorí na svoje účty vložia potrebnú sumu do konca marca. Ak tak urobia do konca júna, budú mať nárok na tri štvrtiny štátnej prémie, ak do konca septembra, tak na polovicu a ak k poslednému dňu roka, tak len na štvrtinu štátnej prémie. Toto obmedzenie neplatí pre súčasných a ani pre nových stavebných sporiteľov v druhom a ďalšom roku sporenia.

3. Poberanie štátnej prémie počas čerpania a splácania medziúveru končí. Dôvodom je podľa Ministerstva financií, že počet medziúverov výrazne prevyšuje objem zvýhodnených stavebných úverov a štát tak štátnou prémie podporuje komerčné úvery na bývanie.

Ing. Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.:

Poslanci NR SR odhlasovali, že klienti splácajúci medziúver od nasledujúceho roka nebudú mať nárok na štátnu prémie. Už sme viackrát deklarovali, že vstupovanie do existujúcich zmlúv je nekorektné, ba dokonca protiústavné. Preto považujeme za pravdepodobné, že pán prezident Gašparovič zákon z dôvodu protiústavnosti vráti späť do parlamentu. Nevyklúčujeme ani podanie na Ústavný súd SR. A čo sa týka odôvodnenia – to porovnáva neporovnateľné. V stave evidujú stavebné sporiteľne 52 % stavebných úverov a 48 % medziúverov. Objem medziúverov je však vždy vyšší, nakoľko sporitelia ešte aj dnes splácajú stavebné úvery z rokov 1994 až 2000, kedy cena nehnuteľností ak práč bola podstatne nižšia ako v súčasnosti. Naopak medziúvery sú všetky so splatnosťou od 1 do 5 rokov, takže sa týkajú financovania nehnuteľností práve z obdobia s najvyššími cenami po roku 2007. A čo sa týka nových úverov, ktoré v súčasnosti poskytujú stavebné sporiteľne, áno, väčšina klientov na pár mesiacov alebo rokov čerpá v prvej fáze medziúver, ktorý sa následne preklolí do stavebného úveru. Tento záujem o medziúvery nie je spôsobený stavebnými sporiteľňami, ale ich klientmi. Možno jeden dôležitý moment ministerstvu financií pri odôvodňovaní ušiel – a to je stabilita úrokovej sadzby, ktorá je pri stavebných úveroch aj medziúveroch v stavebnom sporení nemenná a splátky sú kalkulatelné na 25 rokov vopred. A ešte jeden dôležitý detail – štátna prémie v stavebnom sporení nepodporuje úvery ani medziúvery, ale sporenie občanov na financovanie ich bývania.

4. Mení sa aj spôsob určenia výšky štátnej prémie. Tá sa už 7 rokov vypočítava podľa vzorca uvedeného v zákone o stavebnom sporení. Od budúceho roka sa bude určovať priamo v zákone o štátnom rozpočte. Ročne dáva štát na štátnu prémie 40 miliónov €. Teraz to môže byť aj menej a bude to súvisieť s tým, koľko si bude môcť dovoliť.

Ing. Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.:

Táto zmena vracia systém stanovenia štátnej prémie do obdobia pred rokom 2005. Z transparentného spôsobu výpočtu podľa exaktného vzorca sa opätovne prechádza na každoročné politické obchodovanie v parlamente. Výška štátnej prémie sa bude odvíjať od možností štátneho rozpočtu. Treba si však uvedomiť, že súčasné zmeny ovplyvnia čerpanie prostriedkov zo štátneho rozpočtu až v roku 2013. V budúcom roku vo februári pripíšu stavebné sporiteľne klientom na ich účty štátnu prémie za rok 2011 a to je 10 % z vkladov, maximálne 66,39 €. Úspora, o ktorej ministerstvo hovorí – cca 10 miliónov € v roku 2013 vyplýva zo zrušenia nároku na štátnu prémie cca 110 tisíc sporiteľom, ktorí budú po 1. 1. 2012 splácať medziúver a z nového systému určenia štátnej prémie v prvom roku sporenia. Samotná výška štátnej prémie sa tak vôbec nemusí meniť.

Prekážkou migrácie za prácou sú chýbajúce byty

(12.09.2011; Hospodárske noviny; s. 15; autor: red.)

Občania Slovenska si počas uplynulých 19 rokov za finančné prostriedky zo stavebného sporenia kúpili 90 tisíc, postavili 140 tisíc a čiastočne obnovili viac ako 700 tisíc bytov a rodinných domov. Napriek úspešnosti tohto bankového produktu sa pripravuje už 16. zmena v zákone, ktorá prinesie komplikácie do života stavebných sporiteľov, súčasných aj budúcich. O pripravovaných úpravách stavebného sporenia sa zhovárame s Ing. Imrichom Bérešom, predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

*** Aké zmeny v stavebnom sporení navrhuje Ministerstvo financií SR?**

Materiál z dielne MF SR zahŕňa štyri návrhy. Iba jeden z nich je v prospech stavebných sporiteľov. Zvyšné tri idú proti nim. Prvou navrhovanou zmenou je stanovenie maximálnych limitov poplatkov. Pre stavebné sporiteľne to bude znamenať zníženie zisku o 10 až 12 miliónov eur ročne. Pre štátny rozpočet zase každoročnú stratu z daní 2 až 3 milióny eur. Pozitívom tohto návrhu pre klienta je samozrejme zníženie poplatkov.

*** Ako je to s ostatnými navrhovanými zmenami, ktoré podľa vás nie sú v prospech stavebných sporiteľov?**

Ďalšou zmenou, ktorú navrhuje MF SR je to, že klienti poberajúci medziúvery nebudú mať nárok na štátnu prémie. Stavebné sporiteľne majú s týmto bodom problém. Zastávame názor, že vstupovať do existujúcich zmlúv

je minimálne nekorektné, ak nie protiústavné, z dôvodu retroaktivity. Sme presvedčení, že ak raz klient podpíše zmluvu o stavebnom sporení, na ktorej sporí a podľa ktorej má nárok na štátnu prémie, nie je správne zmeniť pravidlá počas trvania platnosti tejto zmluvy.

*** Ktorú časť obyvateľov Slovenska poškodí tento návrh najviac?**

Medziúvery sú úvery na bývanie určené pre tých klientov stavebných sporiteľní, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu alebo nechcú čakať, kým získajú nárok na čerpanie stavebného úveru. Väčšinou sú to mladí ľudia alebo staršia generácia, ako aj ľudia, ktorých obydlie napríklad postihla prírodná pohroma. Prevažne sú to však tí, ktorí z dôvodu nízkej bonity nemajú v komerčných bankách nárok na úver na bývanie. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že podľa oficiálnych štatistík Eurostatu za rok 2010 až 40 % občanov Slovenska žije v preplnených domácnostiach. A na uspokojenie potrieb všetkých je treba postaviť viac ako štvrt milióna bytov za vyše 12 miliárd eur.

*** Určite bude náročné vysvetliť klientom prípadnú zmenu v stanovení výšky štátnej prémie v prvom roku sporenia, ktorá tiež figuruje v návrhu MF SR.**

Návrh spôsobu určenia výšky štátnej prémie v prvom roku sporenia naozaj nie je dobrý. Pravidelne sporiacim klientom upiera nárok na dosiahnutie maximálnej štátnej prémie (66,39 eura). A to aj v prípade, ak nasporia sumu potrebnú na jej získanie. Maximálnu prémie v roku, v ktorom uzavriete zmluvu o stavebnom sporení, získate totiž len vtedy, ak potrebnú sumu (663,90 eura) vložíte na svoj účet stavebného sporenia do konca marca. A to si priznajme, väčšina stavebných sporiteľov krátko po Vianociach dokáže len veľmi ťažko.

*** Čo teda navrhujete?**

Ak má počas roka klesať výška štátnej prémie, ktorú môžu dostať stavební sporitelia v roku po uzatvorení zmluvy o stavebnom sporení, navrhujeme, aby klesali aj vklady potrebné na jej dosiahnutie. Inak povedané, aby stavebný sporiteľ nemusel kvôli štvrtine (16,60 eur) z maximálnej štátnej prémie vo štvrtom štvrtroku vkladať na svoj účet stavebného sporenia celú sumu vymeriavacieho základu (663,90 eura), ale len jeho štvrtinu (166 eur). Podľa nášho návrhu by nárok na maximálnu štátnu prémie mal aj pravidelne sporiaci stavebný sporiteľ.

*** Na augustovom rokovaní Výboru NR SR pre financie a rozpočet odznelo v prospech stavebného sporenia niekoľko pozmeňujúcich návrhov. Ktoré to boli?**

Potešiteľné pre stavebných sporiteľov je, že na základe argumentov stavebných sporiteľní zostáva systém poukazovania vkladov na účet stavebného sporenia aj pre ďalšie roky nezmenený. Druhý pozmeňujúci návrh určuje, že maximálne limity poplatkov stavebných sporiteľní budú stanovené zákonom a nie opatrením MF SR. To dáva klientom istotu, že poplatky nebude meniť ani ministerstvo, ani stavebné sporiteľne.

*** Robiť teda zásahy do stavebného sporenia, alebo nie?**

Aj my sa pýtame, komu to prospeje, či zmeny spôsobia očakávaný efekt a či budú znamenať prínos, alebo skôr stratu. Prítom treba mať na zreteli, že bránami stavebných sporiteľní už prešlo 3,5 milióna občanov a každá zmena sa aj v súčasnosti dotkne 1,2 milióna stavebných sporiteľov. V neposlednom rade tu vzniká otázka, čo chce štát robiť s naplnením jednej zo základných potrieb občana s bývaním? Chce to nechať na samovývoj občan pomôž si, ako vieš? Tlač sa naďalej v byte s tromi generáciami, lebo ani nájomné byty nie sú k dispozícii? Alebo plánuje bývanie podporovať aj naďalej? A ak áno, akou formou? Na tieto otázky musia dať odpovede politici.

Slovensko žije v preplnených domácnostiach

(02.09.2011; Hospodárske noviny; príloha reality, s. 13; autor: red.)

Ukončili ste štúdium a získali ste prácu? Zakladáte si rodinu či sa práve sťahujete do iného mesta za prácou? Riešite otázku zostať bývať s rodičmi alebo ísť do vlastného? Je zrejmé, že stojíte na prahu dôležitých životných rozhodnutí, že pre mnohých z vás nastanú nie práve ľahké časy.

„Získať bývanie na Slovensku nie je jednoduché. Ťažká dostupnosť bývania sa premieta do relatívne vysokej preplnenosti domácností. Takých je na Slovensku takmer 40 %,“ konštatuje Ladislav Unčovský, výkonný riaditeľ Slovenskej bankovej asociácie. A dodáva, že vo vekovej skupine mladých ľudí od 18 do 34 rokov porovnaní s ostatnými krajinami Európskej únie, máme najvyšší podiel (až 60 %) spolužitia v jednej domácnosti s rodičmi.

Jedinou možnosťou na najbližších 10 rokov je stavať byty do vlastníctva

Oslovili sme **Imricha Béreša**, predsedu predstavenstva najväčšej stavebnej sporiteľne a opýtali sme sa ho, ako je možné problém s bývaním na Slovensku riešiť: „*Jednou z najdlhšie fungujúcich a najstabilnejších možností financovania bývania na slovenskom trhu je stavebné sporenie. Je výhodné pre občanov stavebných sporiteľov ako aj pre štát. Z hľadiska plánovania financií je to dlhodobá záležitosť. Okrem zúročenia vkladov ponúka stavebné sporenie, ako jediný systém, po splnení podmienok zákonný nárok na stavebný úver s výhodným úrokom. Úroková sadzba stavebných úverov začína už od 2,9 % ročne a je nemenná počas celej doby ich splatnosti. Transparentné stavebné sporenie poskytuje istotu klientom aj tým, že tento bankový produkt nie je závislý od rizikových obchodov na akciových trhoch. Naopak, hovoríme o systéme, ktorý vďaka svojej uzavretosti bez väčších otrasov a najmä bez strát prečkal aj svetové hospodárske krízy.*“ Výhodné aj pre štátny rozpočet Stavebné sporenie podporuje štát ročnou štátnou prímou. V číslach to za celé obdobie existencie stavebného sporenia na Slovensku predstavuje spolu 1,2 mld. eur. Čo z toho má štát? „*Z 8,4 mld. eur preinvestovaných od roka 1992 do bývania zo stavebného sporenia dosiahli príjmy štátneho rozpočtu až 4,3 mld. eur. Čistý prínos pre štátny rozpočet zo stavebného sporenia za 18 rokov predstavuje celkom 3,1 mld. eur, takže skoro trojnásobok poskytnutej štátnej prémie,*“ konštatuje **I. Béreš** z Prvej stavebnej sporiteľne. Podľa jeho slov, toto je skutočnosť, kvôli ktorej by mal zostať zachovaný systém stavebného sporenia, hypotekárneho bankovníctva a Štátneho fondu rozvoja bývania vrátane doterajšej podpory zo strany štátu.

Anketa

(21.10.2011; Investor; č. 10, s. 28 – 29; autor: Pavel Škriniar)

Ako vnímate úpravu legislatívy v stavebnom sporení? Zmení sa spôsob predaja tohto finančného produktu? Parlament schválil novelu zákona o stavebnom sporení. Prezident síce novelu nepodpísal, pretože podľa neho spätne zasahuje do už uzatvorených zmlúv, no parlament môže jeho veto zlomiť. Úpravy, ktoré by v zmysle zákona mali platiť od budúceho roka, menia priznávanie štátnej prémie, znižujú výšku poplatkov, dotýkajú sa medziúverov aj spôsobu výpočtu výšky štátnej prémie. Za poskytnutie stavebného úveru klient nebude platiť nič a maximálny poplatok za vedenie účtu bude 12 eur ročne. Za uzatvorenie zmluvy o stavebnom sporení po novom sporiteľ zaplatí maximálne 0,9 % z cieľovej sumy. Výška priznanej štátnej prémie bude závisieť od toho, kedy a koľko si sporiteľ nasporí. Sporiteľ, ktorý chce v roku uzatvorenia zmluvy o stavebnom sporení získať maximálnu štátnu prímou, bude musieť zmluvu uzatvoriť a vložiť celú sumu už v prvom štvrtroku. Štátna prímia už nebude vypočítavaná podľa vzorca, ale bude určovaná priamo v zákone o štátnom rozpočte. Zrušil sa tiež nárok na štátnu prímou pre stavebných sporiteľov, ktorí medziúver čerpajú, alebo oň požiadajú.

Imrich Béreš predseda predstavenstva Prvá stavebná sporiteľňa

Schválená novela je už 16. úpravou v legislatíve stavebného sporenia počas 19 rokov stavebného sporenia na Slovensku. Ako celok ju pre jej vysoké poradové číslo, aj pre jej negatívne posolstvo z hľadiska stability dlhodobého sporenia a úverovania bývania, považujeme za nevhodný zásah do legislatívy. Jednotlivé zmeny hodnotíme individuálne podľa toho, aký budú mať dosah na občana, stavebníctvo, národné hospodárstvo alebo systém financovania bývania na Slovensku.

1) Zavedenie limitov poplatkov: Poplatky v stavebnom sporení sa znížia, čo je dobrou správou predovšetkým pre stavebných sporiteľov. Stavebné sporiteľne oceňujú, že limity poplatkov nie sú uvedené vo vyhláske MF SR, ako znel pôvodný návrh novely, ale v zákone o stavebnom sporení. To dáva stavebným sporiteľom istotu, že poplatky nebude meniť ministerstvo ani stavebné sporiteľne.

2) Zmena určenia výšky štátnej prémie v prvom roku sporenia: Zmena sa týka len tých stavebných sporiteľov, ktorí uzavrujú zmluvu o stavebnom sporení po 1. januári 2012. Na celú štátnu prímou budú mať v prvom roku sporenia nárok len tí noví stavební sporitelia, ktorí vložia celoročný vklad do konca marca. Obmedzenie neplatí pre stavebných sporiteľov, ktorí uzatvoria zmluvu o stavebnom sporení do konca tohto roka a ani pre zmluvy o stavebnom sporení uzatvorené po 1. 1. 2012 v druhom a ďalšom roku sporenia.

3) Zrušenie nároku na štátnu prémii počas čerpania medziúveru: Klienti splácajúci medziúver od nasledujúceho roka nebudú mať nárok na štátnu prémii. Už sme viackrát deklarovali, že vstupovanie do existujúcich zmlúv je nekorektné, ba dokonca protiústavné. Zároveň dochádza k výraznej diskriminácii stavebných sporiteľov, ktorí budú sporiť a splácať medziúver voči stavebným sporiteľom, ktorí budú sporiť a splácať úver v komerčnej banke. Ak by sa tento princíp uplatnil hromadne, nemali by napríklad všetci vlastníci áut nárok na mesačné alebo ročné predplatné zľavnené lístky v hromadnej doprave, lebo vlastnia auto. Podobných prirovnaní by sa dalo nájsť nespočetne veľa. Preto očakávame, či pán prezident Gašparovič zákon z dôvodu porušovania práv občanov vráti späť do parlamentu, alebo jeho podpisom nadobudne platnosť aj s uvedenou diskrimináciou. V prípade nadobudnutia platnosti nevyklúčujeme ani podanie na Ústavný súd SR. Odôvodnenie tohto ustanovenia novely je účelovo formulované. Stavebné sporiteľne evidujú v stave 52 % stavebných úverov a 48 % medziúverov. Objem medziúverov je vždy vyšší, keďže sporitelia ešte aj dnes splácajú stavebné úvery z rokov 1994 až 2000, keď cena nehnuteľností aj prác bola podstatne nižšia ako v súčasnosti. Naopak, medziúvery sú všetky so splatnosťou od 1 do 5 rokov, takže sa týkajú financovania nehnuteľností práve z obdobia s najvyššími cenami po roku 2007. A čo sa týka nových úverov, väčšina klientov na pár mesiacov alebo rokov čerpá v prvej fáze medziúver, ktorý sa následne preklolí do stavebného úveru. Tento záujem o medziúvery nie je vyvolaný stavebnými sporiteľňami, ale požiadavkami klientov. Jeden dôležitý moment v odôvodnení chýba a to je stabilita úrokovej sadzby, ktorá je pri stavebných úveroch aj medziúveroch v stavebnom sporení nemenná a splátky sú kalkulatelné na 25 rokov vopred. A ešte jeden dôležitý detail štátna prémia v stavebnom sporení nepodporuje úvery ani medziúvery, ale sporenie občanov na financovanie ich bývania.“

4) Zmena určenia výšky štátnej prémie: Táto zmena vracia systém stanovenia štátnej prémie do obdobia pred rokom 2005. Z transparentného spôsobu výpočtu podľa exaktného vzorca sa opätovne prechádza na každoročné politické obchodovanie v parlamente. Súčasnú zmenu však ovplyvnia čerpanie prostriedkov zo štátneho rozpočtu až v roku 2013. V budúcom roku vo februári pripíšu stavebné sporiteľne klientom na ich účty štátnu prémii za rok 2011. Úspora, o ktorej ministerstvo hovorí (10 mil. eur.) v roku 2013 vyplýva zo zrušenia nároku na štátnu prémii približne 110 tisíc sporiteľom, ktorí budú po 1. 1. 2012 splácať medziúver a z nového systému určenia štátnej prémie v prvom roku sporenia. Samotná výška štátnej prémie sa zákonom o štátnom rozpočte vôbec nemusí meniť. Zmena zákona o stavebnom sporení si vyžaduje väčšiu orientáciu sporiteľov na celé spektrum výhod stavebného sporenia, nielen na štátnu prémii. To si vyžiada najmä zmenu v spôsobe komunikácie medzi predajcom a klientom, nie až tak zmenu systému odbytu stavebného sporenia. Budeme hľadať čo najviac možností, ako zlepšiť ponuku pre sporiteľov a ako zlepšiť služby v poskytovaní stavebného sporenia aj akými spôsobmi kompenzovať prípadné zníženie výnosov najmä v prvom roku sporenia. Bez ohľadu na zmeny však stavebné sporenie aj naďalej zostáva jedným z najvýhodnejších, a najmä najstabilnejších spôsobov financovania bývania na Slovensku.

S Imrichom Bérešom aj o úlohe štátu podporovať ekonomické sektory

(17.12.2010, Investor 12/2010, autor: Pavel Škriniar, s. 8)

Politické snahy o zmenu stavebného sporenia sa uložili na zimný spánok a zobudia sa s topiacim snehom. Vonkomcom nie sú prvé a ťažko polemizovať, či v budúcom roku budú posledné.

Nedávny pokus vlády o zrušenie inštitútu priateľského sporiteľa sa, ako inak, stretol s veľkým odporom stavebným sporiteľní. Obávali sa zopakovania toho, čo už poznali z minulosti. Dvojročná absencia týchto klientov v systéme stavebného sporenia spôsobila v deväťdesiatych rokoch prepád novej produkcie na polovicu. Tým, že stavebné sporiteľne podnikajú iba v úzko vymedzenom priestore, opätovný pokles produkcie na obdobnú úroveň by tvrdo zasiahol do ich hospodárenia. „Stavebné sporiteľne sa na rozdiel od komerčných bánk nerefincujú na finančnom trhu,“ vysvetľuje podnikanie stavebných sporiteľní Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s. Práve spôsob podnikania chráni stavebné sporenie pred priamymi dosahmi finančnej krízy. „Ponúkame vklady a úvery pri fixných úrokových sadzbách. Nekupujeme štátne dlhopisy či pokladničné poukážky. Nesnažíme sa špekulovať s islandskými štátnymi dlhopismi. Sme veľmi konzervatívne riadená banka. To dáva istotu, že sporiteľ o svoje vklady nepríde. Systém je totiž uzavretý a ak v ňom dôjde k poklesu vkladov o polovicu, znamená to, že sa poskytne aj o polovicu menej úverov,“ pokračuje.

Prečo by malo daňového poplatníka zaujímať, že nejaká finančná inštitúcia poskytne menej úverov, keď z jeho daní sa prispieva na zhodnotenie vkladov priateľských sporiteľov? Súčasná ekonomika funguje predovšetkým na úverovaní a stavebný sektor má v ekonomike nezastupiteľné miesto. Na jedného pracovníka stavebného priemyslu pripadajú dvaja až traja pracovníci inej sféry, inak povedané, tvorba pracovných miest v stavebníctve má multiplikačný efekt na tvorbu pracovných miest v iných sektoroch. „Je to uzavretý kruh. Ak sa rozmáha stavebný priemysel, darí sa aj iným odvetviam, ktoré následne dávajú prácu stavebnému priemyslu.“ Vplyv financovania má aj svoju číselnú podobu. „Prepočtami sa dá ukázať, čo by sa možno stalo, keby prešiel návrh zrušiť priateľských sporiteľov. V budúcom roku štát musí vyplatiť štátnu prémii. Prípadné úspory sa tak mohli prejaviť až v roku 2012. V roku 2011 by štát ušetril na nevyplatení štátnej prémie 2 mil. eur, no o prácu by prišlo 7100 ľudí, čoho následkom by do štátneho rozpočtu neprišlo 49 mil. eur. Má to logiku?“ pýta sa I. Béreš. Na prvý pohľad ide doslova o horibilné čísla. „Nikto neprišiel s inými číslami. Ministerstvo financií nikdy o týchto číslach nechcelo hovoriť a nikto ich ani nespochybnil.“ Uznáva, že čísla nemusia byť úplne presné. Štát by mohol poskytnúť presnejšie, keďže má možnosť čerpať z vlastných údajových databáz. „Nech sú rozdiely v niekoľkých miliónoch eur, no celkový výsledok to výrazne neovplyvní,“ argumentuje. Čísla vychádzajú z produktivity práce zamestnanca v stavebníctve, z jeho priemernej mzdy a nevyplatenia dvojmiliónovej štátnej prémie. V dôsledku toho by poklesol počet poskytnutých úverov, nastalo by zníženie počtu pracovných miest a výpadok v odvodoch i daniach.

Nenasýtní priateľskí sporitelia

Trňom v oku mnohých ľudí je skutočnosť, že priateľskí sporitelia si môžu po šiestich rokoch za štátnu prémii kúpiť čokoľvek. „Na túto tému si nechávame robiť prieskumy. Zaujíma nás, či si sporitelia naozaj kupujú veci, ktoré so stavaním nemajú nič spoločné. Výsledky za osemnásť rokov fungovania stavebného sporenia hovoria, že polovica prostriedkov beztak smeruje do bývania,“ hovorí I. Béreš. Za celé fungovanie tohto produktu na Slovensku ide o sumu 200 mil. eur – nie štátnych premií, ale nasporených prostriedkov. Výška štátnej prémie za šesť rokov sporenia dosahuje takmer 400 eur. „Ak niekto tvrdí, že si z toho priateľskí sporitelia budú kupovať kožuchy či luxusné autá, tak mu budem argumentovať, že za tú sumu si kúpi jeden alebo dva kvalitnejšie mobilné telefóny, prípadne veľmi staré ojazdené auto. Skutočnosť je iná, ako sa to mediálne prezentuje. Žiadne zlaté reťaze. Bavíme sa o veľmi nízkej sume na jedného človeka. Pritom je to práve priateľský sporiteľ, vďaka ktorému si niekto môže vziať úver na opravu svojej strechy.“

Bločky, faktúry a iné doklady

Ak polovica priateľských sporiteľov nemá problém vydokladovať použitie prostriedkov zo stavebného sporenia, celková vládou plánovaná úspora sa zníži. „Aj Národná banka Slovenska hovorí o nejstej úspore 2 mil. eur. Približne tridsaťtisíc sporiteľov má vydokladovať 400 až 500 eur. Návrh zákona totiž hovorí o vydokladovaní štátnej prémie, nie celej nasporenej sumy,“ približuje I. Béreš. Najst' bločky na stavebný materiál za šesť rokov na túto sumu by nemal byť problém. „Aj ja si myslím, že je to schopná urobiť drvivá väčšina stavebných sporiteľov,“ nachádza slabé miesta vo výpočtoch vlády.

Prečo sa teda stavebné sporiteľne obávajú poklesu produkcie, keď takmer všetci priateľskí sporitelia dokážu preukázať účelové použitie štátnej prémie? „Nejde o zdokladovanie. Každá správa typu ‚ideme rušiť priateľských sporiteľov‘ negatívne zasiahne trh. Klient čosi započuje, príde do kancelárie obchodného zástupcu a opýta sa, či stavebná sporiteľňa ide krachovať. To je reálna reakcia klienta. Aj keď nerozumie tomu, čo sa ide diať, cíti, že sa plánujú negatívne zmeny. Spustí sa lavína negatívnej nálady. Takéto ‚poplašné správy‘ poškodia trh, ale želanú úsporu v rozpočte neprinesú.“

Preukázanie účelového použitia prostriedkov zo stavebného sporenia má nasledujúcu štruktúru: 25 % zmluvy o kúpe nehnuteľnosti, 20 % faktúry či zmluvy za výstavbu a zvyšnú časť tvoria pokladničné bločky, napríklad za stavebný materiál. Zrušenie inštitútu priateľského sporiteľa určite neodradí špekulantov, skôr bežných klientov. Obzvlášť, ak si uvedomia, že farba na niektorých bločkoch má obmedzenú životnosť a v praxi ani zďaleka nedosahuje uvádzané dva roky. Znamená to potrebu kopírovať, teda dodatočnú aktivitu. Chýbajúce doklady niektorí klienti riešia ich nákupom, teda nelegálnym spôsobom. „Aj keď sa tejto téme venujú médiá vo veľkom, z celkového počtu ide skutočne o nepatrné množstvo prípadov,“ hovorí I. Béreš. Stavebná sporiteľňa má na sledovanie korektnosti preukázania použitých prostriedkov odbor bezpečnosti. Vďaka nemu dokáže čítať toky peňazí. Zistilo sa, že niektoré firmy sa špecializujú na predávanie bločkov. Každoročne má tak zopár firiem problémy s orgánmi

činnými v trestnom konaní. „Sledovanie tokov nie je nijako zložité. Z ničoho zaregistrujeme množstvo bločkov od jednej firmy. V prípade podozrenia z podvodu zvykneme robiť obhliadku priamo na mieste,“ hovorí o postupoch. Preto je podstatne jednoduchšie a predovšetkým bezpečnejšie získať bloček od suseda, ktorý niečo rekonštruoval. Aj tu platí, že všetkého treba s mierou. Napríklad faktúra na štyridsať radiátorov do rodinného domu už dáva tušiť, že pôjde o podvod.

Legislatíva u nás a vo svete

Imrich Béreš často a už roky poukazuje na vysokú nestabilitu podmienok podnikania. „Za osemnásť rokov existencie sa zákon o stavebnom sporení novelizoval pätnásťkrát novelizoval. S prehľadom máme najnestabilnejšie legislatívne prostredie na svete. Navyše, väčšina noviel bola skôr deštruktívneho než konštruktívneho charakteru,“ približuje podnikateľský pohľad. Poukazuje napríklad na český trh, kde doteraz prijali iba dve novely zákona o stavebnom sporení, ktoré navyše neboli, na rozdiel od našich, s retroaktívnou účinnosťou. „Čo sa týka legislatívneho prostredia, je veľmi ťažké porovnávať krajiny navzájom. Dalo by sa to zhrnúť tak, že v zásade sa krajiny snažia do zákonov zasahovať čo najmenej. Zasiahnu až vtedy, keď je to nutné.“ Nutnosť zasiahnuť nastala v súčasnosti u západných susedov. „Musia drasticky znižovať výdavky štátneho rozpočtu. Náklady na ich štátnu prémie sú 16 mld. Kč. Ročne. Na porovnanie, tá slovenská príde na 1,2 mld. Kč. To znamená, že v porovnaní s nami majú priestor na jej znižovanie.“ Vďaka spôsobu výpočtu štátnej prémie, ktorý sa u nás zaviedol pred šiestimi rokmi, prestala byť otázka jej výšky jesennou politickou témou. Každoročne chcela byť opozícia vždy štedrejšia ako koalícia.

Diverzifikácia podnikateľských aktivít

Banky zvyknú podnikáť aj v iných sektoroch. Stačí spomenúť lízing, dôchodkové sporenie, správa aktív, development,... „V súčasnosti vidieť, že diverzifikácia takehoto charakteru je iba záťažou. Treba sanovať straty lízingoviek i vlastných developerských projektov,“ netajú spokojnosť s jednostranne zameraným podnikaním. Čo verejnosť nevie, že Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., svojho času uvažovala o obohatení ponuky o podielové fondy. Známa je snaha pôsobiť aj v dôchodkovom sporení. „Stanovili sme si minimálne množstvo klientov. Nedosiahli sme ho, tak sme spoločnosť predali. Dnes vidím, že toto rozhodnutie bolo správne.“ Najväčšie riziko pre stavebné sporiteľne je v politických rozhodnutiach. Ak by diverzifikovali svoje aktivity aj do dôchodkov, tak by, ako súčasnosť ukazuje, riziko vôbec neznížili. „Takto nepodnikajú ani naši akcionári, a tí majú podstatne dlhšiu históriu podnikania. Toto nie je cieľom nášho záujmu.“

Prichádzať na trh s dlhodobými finančnými produktmi je podľa I. Béreša riziková záležitosť. „Žijeme v legislatívnom prostredí, ktoré je nesmierne turbulentné. Neexistuje kontinuita a tiež istota, že ak začneme biznis s jednou legislatívou, tak sa legislatívne prostredie za pár rokov nezhorší. To si musí manažér aj dva razy premyslieť a zatiaľ mi vychádza, že je aj škoda nad tým uvažovať.“

Podpora. Akákoľvek.

Vo svete sa nedajú nájsť dva rovnaké systémy stavebného sporenia. Rovnaká legislatíva neexistuje, rovnaký je iba systém, no prístup štátu je vždy odlišný. Pritom aj inštitút štátnej podpory, nezáleží akej, je v každej krajine iný. Napríklad u nás samozrejماً podpora na materskej dovolenke nie je samozrejmou všade. Na druhej strane existujú podpory mladým rodinám formou bezúročnej pôžičky. Niektoré štáty poskytnú na obmedzené obdobie mladým manželom bývanie. „Štát bez akejkoľvek podpory neexistuje. Či už je to pravicová alebo ľavicová vláda, každá tvrdí, že chce pomôcť slabším vrstvách obyvateľstva. Aj to je podpora. Vláda, ktorá neposkytuje podporu, sa pri moci dlho neudrží.“

Podporovať by sa však nemalo bezhlavo. Ako príklad I. Béreš uvádza solárne elektrárne. „Štát urobil chybu v tom, že podporil desať obrovských elektrární namiesto toho, aby podporil stovky či tisíce malých. Obyvatelia si mohli dať solárne články napr. na strechy svojich domov. Chyba je predovšetkým v tom, že súčasné distribučné siete nie sú dimenzované na prenos veľkého množstva energie z veľkých solárnych elektrární. Je jedno aká je podpora, len treba povedať, ako to má fungovať. Musí to mať logiku a transparentnosť.“

Podpora. Pre všetkých jedna?

Ministerstvo financií na čas ustúpilo od zámeru zmeniť zákon o stavebnom sporení. Plánuje vykonať komplexné prehodnotenie. „Privítame odbornú diskusiu. Urobme zoznam štátnych podpôr, debatujme a argumentujme. Každá zmena zákona by mala predchádzať odborná diskusia.“ Tá napríklad absentovala pri zmene spotrebnej dani z piva. Nevedno, prečo sa pivári dostali do nemilosti vlády. Isté je, že ich produkty sú považované za úplne iné, než

produkty vinárov alebo liehovarov. „Neviem, aký je rozdiel medzi pitím piva a pitím vína. Prečo má potom pivár platiť inú daň ako vinár? Nech sa platí daň, ktorá bude závislá na percente alkoholu v nápoji. Ide o to, že volení zástupcovia robia zmeny bez diskusie. Pritom v rámci diskusie padne množstvo niekedy aj hlúpych návrhov, no možno vďaka nim vznikne jeden rozumný nápad. Nikdy nie je dobré riešiť veci od zeleného stola. Dôvodová správa z ministerstva financií týkajúca sa plánovaných zmien v stavebnom sporení bola veľmi povrchná a nepresná.“ Mohla by byť riešením jednotná podpora bývania, ktorá by sa dala uplatňovať pri produktoch rôznych finančných inštitúcií? „Tým by sa zmazal rozdiel medzi bankami a stavebnými sporiteľňami. Banky majú plejádu finančných produktov, obchodujú s množstvom finančných nástrojov. Stavebné sporiteľne sú monoproduktová banka. Prečo sa brániť špecializácii?“, pýta sa I. Béreš.

Hlavným rozdielom podpory vo forme štátneho príspevku k hypotéke a štátnej prémie v stavebnom sporení je v tom, čo podporuje. Stavebné sporenie má podporu vo fáze sporenia, hypotekárne úvery vo fáze splácania, teda podporujú okamžitú spotrebu. „Štátna prémia vo fáze sporenia vychováva ľudí k vzťahu k bývaniu. Aj táto kríza dokázala, že nech si ktokoľvek chce vziať úver, niekto na to musí našetriť. Hospodárska kríza vznikla preto, že sa podporovala spotreba a nie sporenie. Lenže vďaka tomu, že úverové prostriedky stavebných sporiteľní sú vykryté vkladmi sporiteľov, stavebné sporenie bezpečne funguje aj v čase krízy. Presvedčili sme sa o tom v minulosti a presvedčame sa o tom aj teraz. Verím, že ak nedôjde k legislatívnym zásahom do stavebného sporenia, naši klienti budú môcť profitovať z jeho stabilnosti ešte dlhé roky.“

Stabilita je základom úspechu

(17.11.2010; Architektúra, stavebníctvo, bývanie; č. 11-12/2010, autor: Magdaléna Lukáčová)

Prvá stavebná sporiteľňa a. s., robí radosť svojim klientom už 18 rokov. Od roku 1992 doteraz si uzatvorili viac ako 3 milióny zmlúv o stavebnom sporení a vďaka stavebnému sporeniu investovali do svojho bývania vyše 6,2 miliardy €. O trhu s bytmi na Slovensku a perspektíve financovania bývania prostredníctvom stavebného sporenia sa zhovárame s Ing. Imrichom Bérešom, predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

Ako vnímate vývoj bytovej výstavby a realitného trhu na Slovensku v tomto roku?

V súčasnosti je na slovenskom trhu k dispozícii viac ako 30 tisíc bytov - nových aj starých. Ďalších asi 67 tisíc bytových jednotiek je rozostavaných alebo čaká na dokončenie. Dalo by sa povedať, že bytov je dosť, ale je len málo takých, o ktoré je záujem. Väčšinou sú to staršie byty - častokrát v nevyhovujúcom stave. No a tie novšie sú zase predražené.

Aké sú predpoklady vývoja realitného trhu v ďalšom roku?

Nepredpokladám razantnejšie oživenie trhu s bytmi. Developeri sa budú zrejme usilovať viac ako kedykoľvek predtým o výstavbu malometrážnych bytov, po ktorých je teraz dopyt a tým pádom sú ľahšie predateľné.

Aký bol rok 2010 v PSS, a. s., v porovnaní s prechádzajúcimi rokmi?

Po hektickom roku 2009 sme aj my zaznamenali oživenie a to najmä v oblasti poskytovania úverov na bývanie. Vnímam to ako dôsledok postupného oživenia ekonomiky, s čím súvisí prirodzená túžba našich občanov po zvelaďovaní svojich príbytkov. Za prvých sedem mesiacov tohto roka sme poskytli viac úverov a vo väčšom objeme ako za celý uplynulý rok.

Zmení sa v budúcnosti miesto stavebného sporenia pri financovaní bývania?

Verím tomu, že nie. Stavebné sporenie je veľmi obľúbený bankový produkt najmä u mladých ľudí a u ľudí s nižšími príjmami. Dokáže mimoriadne výhodne zhodnocovať úspory na účte stavebného sporenia. Výnosnosť počas 6-ročného sporiaceho cyklu dosahuje v priemere bežmála 6 % ročne. No a v neposlednom rade sú pre našich klientov zaujímavé stavebné úvery s úrokovou sadzbou už od 2,9 % ročne.

V najbližších rokoch bude treba stále viac finančných prostriedkov venovať na obnovu bytových domov. Akú úlohu môže v tomto procese zohrať stavebné sporenie?

Aj v tomto prípade som optimistom. Počas 18 rokov existencie PSS, a. s., investovali naši klienti viac ako 60 % z 6,2 miliardy €, do obnovy a modernizácie svojho bývania. Ostatných 10 rokov poskytujeme úvery na bývanie aj spoločnostiam vlastníkov bytov, bytovým družstvám a správcom bytových domov. Motivácia je zrejmá – väčšina bytových domov na Slovensku je staršia ako 20 rokov a tiež už naozaj potrebujú obnovu.

Veľa sa v uplynulých rokoch hovorilo o nájomnom bývaní, ale výstavba nájomných bytov príliš nepokročila. Má takýto druh bývania miesto na Slovensku?

Čo sa týka počtu nájomných bytov, Slovensko je na chvoste krajín Európskej únie. Do roku 1989 väčšina slovenskej populácie bývala v nájomných bytoch. V súčasnosti je situácia opačná. Mladí ľudia resp. ľudia s nižšími príjmami majú k dispozícii len minimum nájomných bytov. Odhaduje sa, že na Slovensku to predstavuje asi 10 % z bytového fondu. V tejto súvislosti musím podotknúť, že žiadna vláda za ostatných 20 rokov nevenovala pozornosť tejto problematike.

Aké ciele máte a čo by ste chceli dosiahnuť v činnosti PSS, a. s., v nasledujúcich rokoch?

Určite je pre nás dôležité udržať si dominantné postavenie na bankovom trhu v segmente stavebného sporenia. Naďalej prichádzať s novými sporivými a úverovými produktmi a to nielen pre fyzické ale aj pre právnické osoby. A tiež koncentrovať sa aj na financovanie tzv. zelenej energie pre rodinné aj bytové domy. Čiže ísť nielen do financovania bývania, ale aj do financovania toho, čo prinesie úsporu energií.

Čo by ste zaželeli stavebným sporiteľom, ale aj systému stavebného sporenia do najbližších rokov?

Stavebným sporiteľom a vlastne všetkým občanom želim rozumné vlády, ktoré nebudú zasahovať nezmyselnými novelami do systému stavebného sporenia, ktoré za 18 rokov pôsobenia na Slovensku vyfinancovalo takmer 50 % potrieb bývania na Slovensku. Stabilita je základom úspechu!

Výška štátnej prémie je druhá najnižšia v Európe

(04.10.2010; Pravda; s. 10; autor: Branislav Toma)

Pripravované zmeny vláda so sporiteľňami nekonzultovala, hovorí Imrich Béreš, predseda predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne.

Prekvapil vás návrhy novely o stavebnom sporení?

Táto novela nás prekvapila z toho pohľadu, že v programovom vyhlásení vlády bola jednoznačne deklarovaná podpora stavebnému sporeniu ako systému. Tiež sme ostali zaskočení tým, že o pripravované zmenách s nami nikto nediskutoval. O tom, že je novela zákona v pripomienkovom konaní, sme sa dozvedeli až vo štvrtok poobede od novinárov. Dôvodová správa zákona je pritom nepodložená číslami a účet sa robil bez nás, čo nepovažujeme za korektný prístup. Podobnú situáciu sme už zažili za vlády Vladimíra Mečiara, pričom nechcem tieto dve vlády porovnávať v ich ekonomickom potenciáli.

Vláda pripravuje podporu hypotekárnych úverov pre mladých. Nie je pritom správne v čase krízy šetriť na stavebnom sporení?

Tieto dva produkty nie sú v konkurencii, ale skôr sa vzájomne dopĺňajú. Kým hypotéka slúži na kúpu nového bývania, stavebné sporenie ľudia využívajú skôr na rekonštrukciu. Naše priemerné úvery sa pohybujú na úrovni desaťtisíc eur a za túto sumu byt alebo dom nikde na Slovensku nekúpate. Takže stavebné sporenie je doplnkový produkt, ktorý sa dá veľmi dobre kombinovať s hypotekárnym úverom.

Aká je podpora stavebného sporenia v porovnaní so zahraničím?

Každá krajina má svoje špecifiká, ale treba povedať, že výška štátnej prémie je u nás druhá najnižšia v Európe. Ďal-

ším špecifikom je to, že sto percent vkladov klientov pretavujeme do sto percent úverov. Čo znamená, že systém je uzatvorený sám do seba a nesnažíme sa získať peniaze na finančnom trhu. Preto nie sme v kríze takí zraniteľní ako banky.

Sme svetová rarita

(14.10.2010; VIP magazín; č. 10/2010, autor: I. Nitková)

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., pôsobí na slovenskom bankovom trhu bez niekoľkých dní už 18 rokov. O tom, aký kus cesty dokázala uraziť za bezmála dve desaťročia, akú pozíciu si vybuodovala na slovenskom bankovom trhu a aká je perspektíva stavebného sporenia na Slovensku v nasledujúcich rokoch, sa zhovárame s Ing. Imrichom Bérešom, predsedom predstavenstva PSS, a. s.

Ste šéfom prvej a zároveň najväčšej slovenskej stavebnej sporiteľne. Aká je jej pozícia na slovenskom bankovom trhu?

Pozícia PSS, a. s., je v rámci svojho bankového segmentu dominantná. Vznikli sme ako prvá stavebná sporiteľňa na Slovensku. Dodnes sme jednotkou na domácom trhu stavebného sporenia a zároveň jednotkou na trhu financovania všetkých potrieb bývania na Slovensku.

PSS, a. s., bude čonevidieť plnoletá. Aké predsavzatia si dali jej zakladatelia pred 18 rokmi a čo z nich sa podarilo uskutočniť?

Zakladatelia PSS, a. s., si predsavzali položiť na Slovensku pevný základný kameň nového bankového produktu. Stavebné sporenie bolo vtedy pre nás novinkou. Ani v najlepšom sne zrejme neočakávali, že tento projekt bude na Slovensku taký populárny medzi obyvateľmi a že stavebné sporenie už od prvého dňa vyvolá taký obrovský záujem širokej verejnosti. Naši klienti za 18 rokov uzatvorili spolu vyše 3 milióny zmlúv o stavebnom sporení. Od novembra 1992 dodnes investovali prostredníctvom našej banky do svojho bývania viac ako 6 miliárd eur. V súčasnosti registrujeme viac ako 803 tisíc aktívnych sporiteľov.

Prečo majú Slováci radi stavebné sporenie?

Som presvedčený o tom, že Slováci vo všeobecnosti radšej sporia, ako by si mali brať a potom splácať úvery. Dôkazom je tiež skutočnosť, že predstavitelia Európskej únie Slovensko v minulosti veľmi často kritizovali za nízku úverovú angažovanosť oproti iným krajinám EÚ. To sa však v období svetovej hospodárskej krízy ukázalo ako obrovská výhoda oproti vysoko zadlženým domácnostiam niektorých ďalších európskych krajín.

Hlavní akcionári PSS, a. s., pôsobia v zahraničí. Je stavebné sporenie populárne aj tam a čím?

Jeden z našich akcionárov má sídlo v Nemecku, kde stavebné sporenie funguje už 80 rokov a ďalší zase v Rakúsku, kde ľudia sporia už viac ako polstoročie. V oboch krajinách stavební sporitelia tvoria viac ako 50 % obyvateľov. Musím tiež dodať, že sporenie je historickou súčasťou mentality stredoeurópanov. Preto je nám stavebné sporenie bližšie, ako napríklad prehnané investovanie do spotreby a konzumu, resp. život na dlh.

Ale podme naspäť domov. Ako sa darí stavebnému sporeniu v čase svetovej hospodárskej krízy?

Vzhľadom na to, že stavebné sporiteľne sú zo zákona bankami, ktoré musia investovať veľmi konzervatívne, dá sa povedať, že svetová hospodárska kríza sa stavebného sporenia až tak nedotkla. Stavebné sporiteľne fungujú ako uzatvorený systém a refinancujú sa takmer sami z vkladov sporiteľov. Čo sa týka PSS, a. s., sme svetová rarita, pretože pomer vkladov k úverom v našej banke je takmer identický.

Ste známy, svojimi nie práve optimistickými vyjadreniami na margo trvania krízy. Kedy sa podľa vás skončí?

V tejto situácii je veľmi ťažké hrať sa na proroka a vyriečiť presný dátum. Trvám však na svojom názore, že táto kríza nebude mať taký rýchly koniec, ako by si mnohí želali. Svetová hospodárska kríza sa totiž nikdy neskončila za rok, dva alebo tri roky. Zvyčajne to trvá zhruba 10 a viac rokov.

V súčasnosti sa každý pozitívny ekonomický záchvev zvykne vydávať za predzvesť lepších čias...

Všetky pozitívne správy určite potešia laickú verejnosť. Je však potrebné sledovať dlhodobejšie a nie mesačné trendy. Ak pozitívny ekonomický trend bude trvať niekoľko rokov, budeme môcť povedať, že ekonomická situácia sa obracia k lepšiemu.

Pozrime sa na bývanie. Čo by sa malo stať na trhu s bytmi, aby sa dalo povedať, že kríza je na ústupe?

Trh s bytmi stagnuje. Developeri nedokážu predať mnohé z novopostavených objektov. Jediným východiskom je ísť s cenami dolu a takto sa pokúsiť predať ich novým majiteľom. Ak sa developeri neprispôbia tomuto trendu, vzniknú nové lacnejšie a efektívnejšie zväčša malometrážne projekty a novopostavené vysokopredražené veľkometrážne byty zostanú neobsadené.

Je o vás známe, že ste spoluautorom projektu, ktorý by mohol priblížiť dôstojné bývanie všetkým vrstvám obyvateľstva. Aký to bol projekt?

Tento projekt sa zakladá na spolupráci miest, obcí, štátu a investorov, ktorí by spoločnými silami dokázali oživiť a znovu vytvoriť trh nájomného bývania. Určený je na pomoc predovšetkým ekonomicky slabším a mladým rodinám.

Myslíte si, že sa váš projekt, či už v pôvodnej alebo inovovanej podobe, raz uskutoční?

Som presvedčený, že áno a tá doba nie je až taká vzdialená. Ľudia potrebujú bývať primerane svojim ekonomickým možnostiam. Takže určite bude potrebné oprášiť tento projekt a uviesť ho do života.

Aj dnes štát prispieva občanom k zabezpečeniu si vlastného bývania. Najviac občanov využíva pre zlepšenie si svojho bývania práve stavebné sporenie, podporované štátnou prémie. Budúci rok stavební sporitelia pri štátnej prémii zaznamenajú určitú zmenu v porovnaní s rokom 2010. O akú zmenu ide?

Štátna prémia zostáva nezmenená – maximálne 66,39 € ročne pre jedného klienta. Mení sa však podiel štátnej prémie na ročných vkladoch klienta z 12,5 % na 10 %. V praxi to znamená, že kým tento rok stačilo na plnú štátnu prémie nasporiť 531,05 €, na budúci rok to bude až 663,9 €

Akú reakciu klientov očakávate?

Suma, ktorú treba našetriť, aby mal klient stavebnej sporiteľne nárok na štátnu prémie sa vypočítava vzorcom, ktorý je pomerne komplikovaný. Každopádne je v súlade so zákonom o stavebnom sporení a zohľadňuje úrokovú sadzbu štátnych dlhopisov v sledovanom období. Keďže však analytici na koniec tohto a celý nasledujúci rok predpokladajú rast úrokových sadzieb, je zrejmé, že podiel štátnej prémie na ročných vkladoch našich klientov sa bude opäť zvyšovať. Vzhľadom na dlhodobý charakter stavebného sporenia nepredpokladám žiadne dramatické výkyvy v správaní sa našich klientov

Priaznivci stavebného sporenia zvyknú vraviť, že najväčším benefitom pre nich, okrem výhodného zhodnocovania ich úspor na účte stavebného sporenia, sú úvery na bývanie s nízkou a nemennou úrokovou sadzbou. Súhlasíte?

Pre každého človeka, ktorý si berie úver, je nesmierne dôležité, aby si dokázal naplánovať svoju budúcnosť. Časté zmeny úrokových sadzieb úverov sú pre mnohých rizikové a neprehľadné. Myslím si, že fixná úroková sadzba – v PSS, a. s., už od 2,9 % ročne - je transparentná, ľahko vypočítateľná a pre klienta v konečnom dôsledku aj výhodná.

Vaši klienti oceňujú, že máte pripravené niečo špeciálne pre všetky vekové kategórie. Čo zaujímavé máte v ponuke pre deti...?

PSS, a. s., ponúka prvé bezplatné detské stavebné sporenie JUNIOR EXTRA od narodenia dieťaťa až po jeho dospelosť. Zmluvu o stavebnom sporení za dieťa uzatvorí niektorý z rodičov, resp. zákonný zástupca dieťaťa. A potom už zostáva len pravidelne sporiť. Súčasťou produktu je aj tzv. EXTRA ISTOTA. V prípade úmrtia zákonného

zástupcu dieťaťa, ktorý je uvedený v zmluve o stavebnom sporení, PSS, a. s., aj naďalej pokračuje v sporení pravidelnými mesačnými vkladmi až do nasporenia polovice cieľovej sumy, maximálne do výšky 10 000 €.

... a čo pre ľudí, ktorí sú už na sklonku svojho produktívneho veku?

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., ponúka svojim klientom od 55 rokov sporiaci program SENIOR EXTRA, ktorý im umožní vylepšiť si príjmy v čase poberania dôchodku prostredníctvom renty. Klient najprv minimálne 6 rokov sporí a banka zhodnocuje jeho vklady. Potom nastane čas, kedy sa môže rozhodnúť buď pre čerpanie stavebného úveru na zmenu či zlepšenie bývania, alebo si nasporené peniaze nechá vyplácať postupne vo forme renty či ich jednoducho použije na ľubovoľný účel.

Vlani v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne vzrástli vklady stavebných sporiteľov v PSS, a. s. V tomto roku zase v porovnaní s vlaňajškom stúpol počet žiadostí o finančné prostriedky na bývanie. V znamení čoho sa podľa vás bude niesť nasledujúci rok?

Čo sa týka vkladov a úverov, v roku 2010 sme sa dostali na čísla podobné tým, ktoré sme dosahovali pred krízou. Myslím si, že trend úverov aj vkladov v nasledujúcom roku zostane prakticky nezmenený. Ak by aj nastali nejaké zmeny, určite nebudú dramatické.

Osemnásť rokov stavebného sporenia na Slovensku

(27.09.2010; Parlamentný kuriér č. 9/2010, s. 12;)

Hospodárska kríza upravila aj investičné aktivity Slovákov v oblasti bývania. V roku 2010 upriamili svoju pozornosť oveľa viac na obnovu svojich domácností ako na výstavbu alebo kúpu nehnuteľností. V tomto roku môžeme sledovať mierne oživenie aj stagnujúceho záujmu o nové byty. Dôkazom je nárast úverov na bývanie, ktoré poskytli banky v tomto roku svojim klientom v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. O bývaní a jeho financovaní sa zhovárame s Ing. Imrichom Bérešom, predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

Ako hodnotíte z pohľadu vašej banky situáciu na slovenskom realitnom trhu?

V súvislosti s hospodárskou krízou som skeptik a ako taký zvyknem hovoriť, že napriek prechodnému oživeniu ekonomiky sa kríza ešte stále neskončila. Nemôžeme sa predsa po dvoch rokoch skromnosti z ničoho nič prepupnúť do obdobia hojnosti. Napriek tomu, tendenciu pozitívneho trendu v slovenskej ekonomike vnímam aj na trhu s realitami. Som presvedčený, že sa tak deje tiež v dôsledku zrealnenia cien bytov vďaka prebytku ponuky voľných bytov nad dopytom kupujúcich. Napriek tomu sa domnievam, že pád cien na slovenskom realitnom trhu ešte nie je konečný. Predpokladám, že viacerí developeri, ktorí nebudú schopní uhrádzať svoje záväzky bankám, prídu o svoje nehnuteľnosti s nadštandardnými veľkometrážnymi a luxusnými bytmi, ktoré potom banky predajú záujemcom lacnejšie, už bez developerskej marže. V súvislosti so stavebnými pozemkami si myslím, že tie si svoje terajšie ceny udržia.

Je zrejmé, že k investorskému boomu do nehnuteľností z rokov 2006 až 2008 máme teraz ďaleko. Kde vidíte najväčšie rezervy slovenského realitného trhu?

Okrem už častokrát spomínaných vysokých cien v porovnaní s príjmami obyvateľstva, je to jednoznačne absencia nájomného bývania. Pred rokom 1989 bolo 100 % bytov v bytových domoch nájomných. Dnes oficiálne štatistiky uvádzajú, že podiel nájomných bytov z celkového bytového fondu na Slovensku sú len 3 %. Najmä ľudia s nízkym príjmom, ktorí sú nútení cestovať za prácou, a mladí ľudia by potrebovali lacnejšie bývanie v menších resp. štartovacích nájomných bytoch. Lenže tie nie sú k dispozícii.

Čo navrhujete?

V spolupráci bánk, štátu, samosprávy a súkromných investorov sa dajú vytvoriť podmienky na výstavbu prevažne malometrážnych nájomných bytov určených pre mladé rodiny a sociálne slabších jedincov. Vo svete je to bežný spôsob bývania, ktorý navyše umožňuje bezproblémovú migráciu pracovnej sily za prácou podľa potrieb zamest-

návateľov. Len pre zaujímavosť, napríklad v Nemecku registrujú 54-percentný podiel nájomných bytov z celkového počtu bytov v krajine, v Rakúsku je to 48 %, v Holandsku 44 % a vo Francúzsku a Dánsku po 42 %. U nás si naplnenie cieľa výstavby rádovo väčšieho počtu nájomných bytov s podporou štátu vyžaduje aj legislatívne úpravy. Základný návrh spôsobu financovania takýchto bytov vrátane námetov na zmeny v legislatíve sme predstavili vláde ešte v roku 2006. Napokon sa však projekt nepodarilo uviesť do praxe.

Podľa zverejnených informácií, stavebné sporenie potvrdilo svoju stabilitu aj v časoch ekonomickej krízy a výsledky preukazujú, že, stavebnému sporeniu sa na Slovensku darí. V novembri 2010 oslávi 18. narodeniny vaša prvá a najväčšia stavebná sporiteľňa na Slovensku. Môžete potvrdiť pretrvávajúci záujem o stavebné sporenie?

Navzdory kríze, vlni sme v porovnaní s rokom 2008 zaznamenali výrazný nárast počtu uzatvorených zmlúv o stavebnom sporení. No a tento rok sa zase zintenzívnila túžba našich klientov po čerpaní úverov na bývanie. Len za prvých sedem mesiacov tohto roka PSS, a. s., poskytla viac úverov na bývanie a vo väčšom objeme, ako za celý minulý rok. Ak chcem zhrnúť pôsobenie Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., na Slovensku za celé uplynulé obdobie v jednej vete, tak najvýstižnejšie našu úlohu v spoločnosti a dôveru občanov v PSS, a. s., vystihuje, že počas jej existencie uzatvorili naši klienti spolu vyše 3 milióny zmlúv o stavebnom sporení a investovali do svojho bývania úvery a nasporené prostriedky v objeme viac ako 6 miliárd eur, pričom v súčasnosti evidujeme v stave viac ako 803 tisíc aktívnych sporiteľov.

To je naozaj úspešná vizitka. Podľa vás, prečo je stavebné sporenie také zaujímavé pre našich občanov?

Stavebné sporenie je atraktívne pre našich klientov predovšetkým kvôli dlhodobej stabilite a nároku na stavebný úver s nízkou úrokovou sadzbou už od 2,9 % ročne garantovanou počas celej doby splácania. V neposlednom rade tiež veľmi zaujímavým zhodnocovaním vkladov. PSS, a. s., poskytuje predovšetkým výhodné zhodnotenie vkladov stálou 2-percentnou úrokovou sadzbou počas celej doby sporenia. Sporitelia majú zákonný nárok aj na štátnu prémie vo výške až 12,5 % z ročných vkladov, maximálne 66,39 € ročne. Výsledkom je, že výnos zo sporenia počas 6 rokov dosahuje priemerne ročne až 5,95 %. Navyše, vklady klientov sú chránené v plnej výške.

A propos – štátna prémie. Na sklonku leta sa objavili v tlači informácie o zmene jej výšky v nasledujúcom roku. Môže to priniesť zmenu v správaní sa stavebných sporiteľov?

Myslím si že nie. Výhodou stavebného sporenia je, že percentuálna výška štátnej prémie sa od roka 2006 počíta podľa vzorca a tak klienti vopred presne vedia, aká bude štátna prémie na nasledujúci rok už od leta roka predchádzajúceho. Štátna prémie sa tak stáva reálnym odrazom vývoja úrokových sadzieb na trhu. Obdobnú štátnu prémie vo výške 10 % z ročných vkladov, ktorá platí pre rok 2011, mali naši klienti už v roku 2007 a v roku 2006 bola ešte o pol percenta nižšia. Maximálna výška štátnej prémie 66,39 eura pre jedného klienta ročne zostáva v platnosti aj naďalej. V závislosti od vývoja úrokových sadzieb v nasledujúcich rokoch môže opäť nastať nárast štátnej prémie. Naši klienti vedia, že uzatvárajú zmluvu na niekoľko rokov, nielen na jeden, a preto oscilácia štátnej prémie okolo 10 % z vkladov v roku bude permanentný stav, ktorý potvrdzuje stabilitu systému stavebného sporenia.

Čo by ste dodali na záver?

Dovolím si poďakovať slovenským vládam a poslancom parlamentu, že vnímajú a chápu stavebné sporenie ako stabilnú súčasť systému financovania bývania. Za 18 rokov, ktoré pôsobíme na slovenskom bankovom trhu, sme mali možnosť vytvoriť si pevnú pozíciu, ktorú sme obhájili najmä v krízových rokoch. Za motiváciu a tiež záväzok pre našu prácu do budúcnosti považujeme najmä našich spokojných klientov, ktorým sme pomohli uskutočniť ich sny a plány spojené s bývaním.

Prvá stavebná sporiteľňa vznikla 16. novembra 1992 a ovláda takmer 90 % trhu stavebného sporenia. Slovenská sporiteľňa v nej vlastní 9,98 % akcií, rakúska Erste Group Bank má 25,02 percentný podiel. Nemecká firma Bausparkasse Schwäbisch Hall a rakúska Raiffeisen Bausparkassen Holding majú zhodne po 32,5 % akcií.

CITÁCIE NA TÉMU NÁVRHOV ZMIEN V LEGISLATÍVE O STAVEBNOM SPORENÍ:

Chcú zrušiť sporiteľov

(02.10.2010; Plus 1 deň; s. 4; autor: Štefan Mesároš)

Odborníci varujú, že navrhované zmeny v stavebnom sporení pripravia o prácu desaťtisíce ľudí.

MILIÓN 320 tisíc eur chce ušetriť ministerstvo financií na tom, že na budúci rok v stavebnom sporení zruší priateľských sporiteľov. Stavebné sporiteľne tvrdia, že štát tým stratí 40 miliónov eur a zneistí viac než 1 milión 200 tisíc sporiteľov.

Ministerstvo financií dalo do pripomienkového konania novelu zákona. V nej navrhuje, aby sporitelia v stavebnom sporení, ktorí nepoužijú počas šesťročného sporenia štátnu prémie na stavebné účely, ju vrátili. Návrh podľa rezortu financií nebude zasahovať do už uzatvorených zmlúv o stavebnom sporení. Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. apríla 2011.

„Niečo podobné sme už zažili v roku 1997 počas vládnutia Vladimíra Mečiara. Aj za jeho vlády zrušili inštitút priateľského sporiteľa. Prejavilo sa to tak, že v stavebníctve prišlo o prácu 40 tisíc ľudí,“ povedal šéf Prvej stavebnej sporiteľne **Imrich Béreš**. Podľa neho niečo podobné môžeme očakávať aj teraz.

Bude z úspory strata?

Ministerstvo chce takto na budúci rok usporiť v štátnom rozpočte 1,32 milióna eur. Stavebné sporiteľne tvrdia, že sa to odrazí nielen v nižšej sporivosti ľudí, ale aj v prepade zamestnanosti v stavebníctve. Odhadujú, že strata z tohto kroku môže dosiahnuť výšku až 40 miliónov eur.

„Udialo sa to o nás bez nás. Nikto s nami novelu nekonzultoval. A pritom v programovom vyhlásení je napísané, že táto vláda bude podporovať stavebné sporenie,“ uviedol Béreš na otázku, či s nimi financi rokovali.

Poslanci neschválili novelu zákona o stavebnom sporení

(19.10.2011; SITA)

Pôvodný návrh hovoril o zmenách v systéme vyplácania štátnej prémie, mali sa zaviesť nižšie poplatky, zároveň sa malo obmedziť poberanie štátnej prémie počas čerpania a splácania medziúveru.

BRATISLAVA 19. októbra (WEBNOVINY) Parlament v stredu po opätovnom prerokovaní nakoniec neschválil prezidentom vrátenú novelu zákona o stavebnom sporení. Na schválenie novely chýbalo päť hlasov poslancov zo strany SaS. Proti tomuto návrhu zahlasoval Stanislav Fořt, Juraj Droba a zdržali sa Martin Fecko, Peter Kalist a Erika Jurinová.

Prvá stavebná sporiteľna víta

Prvá stavebná sporiteľňa v záujme viac ako milióna stavebných sporiteľov privítala, že sa parlamentní poslanci rozhodli nepodporiť návrh novely zákona o stavebnom sporení z dielne rezortu financií. Podľa predsedu predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne **Imricha Béreša** im to umožnilo rozhodnutie prezidenta SR Ivana Gašparoviča, ktorý vrátil novelu do parlamentu na opätovné prerokovanie a vďaka tomu viacerí poslanci svoj pôvodný postoj prehodnotili. „Občania určite privítajú, že výhody stavebného sporenia zostávajú nezmenené,“ povedal Béreš.

Nižšie poplatky v stavebnom sporení

(23.01.2012; Televízna stanica Markíza; Televízne noviny; 19.00; por. 15/25; DOVALOVÁ Alexandra)

Moderátor:

„Kým niektoré banky od nového roka zvýšili poplatky, v stavebnom sporení naopak, zaplatíte od januára podstatne menej. Stavebné sporiteľne, ktoré svorne upravili cenníky, tvrdia, že len vyhovel rezortu financií. Ten im chcel zárobky okresať zákonom.“

I. BÉREŠ, Prvá stavebná sporiteľňa:

„Druhým dôvodom bol samozrejme pokles záujmu o stavebné sporenie z dôvodu neustáleho zneisťovania klientov zo strany štátu.“

A. DOVALOVÁ:

„Či spoločné zníženie cenníkov neobmedzuje súťaž preverí Protimonopolný úrad. No sporiteľne dohodu odmietajú.“

I. BÉREŠ:

„Keď raz dostanete kuchársku knihu, v ktorej máte návod ako variť, tak sa držíte gramáže. Ministerstvo financií nám dalo presne takúto gramáž a my sme ju len dodržali.“

Stavebné sporenie aktuálne

Rozhovor s Imrichom Bérešom, predsedom predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

(23.12.2011; Televízna stanica TA 3; Biznis; 16.45; 15 min.; LEŠUNDÁK Ján)

J. LEŠUNDÁK:

„Vrátim sa k tomu daniu v parlamente. V podstate asi je aj dobré, že sa vlastne to všetko nepodarilo, a pre vás to bol aký pocit?“

I. BÉREŠ:

„Tak boli to nervy. Stále to boli nervy, lebo viedli sme deväť mesiacov kampaň proti ministerstvu, lebo ministerstvo naozaj sa s touto novelou nepohrlo profesionálne, ale viacej emocionálne, a hlavne zo strany ministerstva nefungovala komunikácia voči nám, takže sme viedli veľkú vysvetľovaciu kampaň, aby sme v parlamente dokázali zvrátiť tento celý proces, čo sa nám aj nakoniec podarilo. No, pocit je taký asi, ako keď odsúdenec ide na popravisko a v poslednej sekunde dostane milosť. Čiže to vypätie je obrovské, ale tá radosť je o to väčšia. Jednoduché to nebolo, bolo to vysoko emocionálne, ale dalo sa tejto veci predísť samozrejme, keby ministerstvo financií viedlo normálny dialóg s odbornou argumentáciou, bez emócií, a neodkazovali nám veci cez médiá, a akceptovali odborné stanoviská, tak by to asi vyzeralo inak. No ale, komu niet rady, tomu niet pomoci.“

J. LEŠUNDÁK:

„Nie je tá radosť iba dočasná? Alebo... hlavne pýtam sa kvôli tomu, že nás čakajú predčasné voľby, čo si myslíte, čo bude práve v tom období, objavia sa snahy meniť systém stavebného sporenia?“

I. BÉREŠ:

„Na každom systéme je čo zlepšovať. Žiadny systém nie je dokonalý. Dá sa o veciach diskutovať, ale na odbornej báze, a to je nesmierne dôležité. Ministerstvo financií stále argumentovalo výdajmi zo štátneho rozpočtu, koľko ušetríme na štátnej prémii. Ale nechceli počuť argumenty, ani s tým nikdy nezaoberali, aké sú prijmy. Lebo z jedného eura štátnej premie, ktorú vyplatí štát, sa im vracia do štátneho rozpočtu 6 eur v rámci daní a odvodov. A to je jednoduchá matematika. Len keď vidím, len koľko dám, niečo dostanem, tak je to mojím spôsobom demagógia, zavádzanie verejnosti. A toto oni vôbec neakceptovali.“

J. LEŠUNDÁK:

„Aké bude miesto stavebného sporenia na poli financovania bývania ako takého v ďalších rokoch podľa vás?“

I. BÉREŠ:

„Štát sa pred dvadsiatimi rokmi vydal touto cestou. Každý štát si musí rozhodnúť, ako, akým spôsobom bude financovať bývanie. Bývanie je jedna zo základných ľudských potrieb. Nemôžem povedať, že dobre, riešte si to, ako chcete, a Slovensko bude zaplavené getami a slamami typu rímskych osád. To proste nejde. Keď štát povie, tlmme stavebné sporenie, musí povedať, čím ho nahradím, lebo ľudia musia niekde bývať, potrebujú niekde bývať. Máme obrovský deficit nájomných bytov. Mladí ľudia nemajú kde bývať. Migrácia pracovnej sily je katastrofálna. Na toto sa nikto nepozerala. Píšu sa siahodlhé štúdie všeobjímajúce, nič nehovoriace, ale pragmaticky sa toto nerieši. Ja poviem, dobre, zrušte stavebné sporenie, napríklad. Ale čím ho nahradíte? To je proces, ktorý trvá desať rokov, kým nahradím jeden systém druhým. Slovensko sa vydalo na cestu podpory stavebného sporenia. Stále ho mojím spôsobom modifikuje zákonmi, ktoré sú nie vždy šťastné. Načo je to potrebné, neviem, a komu je to potrebné, neviem. Ale je to otázka aj občanov, akým spôsobom sa k tomuto budú ozývať a čoraz hlasnejšie ozývať, lebo majú právo na isté podpory, a pokiaľ politici nebudú počúvať ich hlas, tak sa mi ľahko môže stať, že prídu o svoje hlasy.“

J. LEŠUNDÁK:

„Spomínali ste migráciu za prácou. Mňa zaujíma vzhľadom na to, že v zahraničí je to akoby bežné alebo normálne, že ľudia dlhodobo bývajú v nájomných bytoch, teda tým, že platia iba nájomné. Ako je to u nás?“

I. BÉREŠ:

„U nás sme po 89 tom išli od mantinelu k mantinelu. Ako to už u nás samozrejme býva zvykom. Väčšina bytov vtedy bola nájomných bytov. Všetky sa predali do osobného vlastníctva. Teraz pomer nájomných bytov je len 3 percentá z celkového bytového fondu, čo je úplne na chvoste Európy. Všade vo vyspelých krajinách sa komunálna politika ubera výstavbou nájomných bytov, a väčšinu bytov vo svojom fonde majú nájomných, a ľuďom to vôbec nevadí. U nás si človek predstavuje pod nájomným bývaním sociálne bývanie. No nie je to tak. Sociálne bývanie je jedna kapitola a nájomné bývanie je naozaj štartovacie bývanie, napríklad pre mladých ľudí, ktorí fakt nemôžu migrovať za prácou, ktorí nemajú toľko finančných prostriedkov, a nemôžu si dovoliť zo 600 eurového platu zaplatiť 400 euro za bývanie, lebo to proste nejde. Takže je tu určitá koncepcia, ktorá by sa mala postaviť na nohy, oprášiť, revitalizovať a mali by sa riešiť nájomné byty. Oživí to stavebníctvo, oživí to pohyb pracovnej sily a mladým ľuďom to umožní si založiť rodinu.“

J. LEŠUNDÁK:

„Prepáčte, že vás preruším, ale vzhľadom na to, v akom stave sú rozpočty samospráv, vidíte tam vôbec priestor na to, aby sa takýto plán nejakým spôsobom zrealizoval?“

I. BÉREŠ:

„Ale samosprávy majú nehnuteľnosti. Mnohé internáty napríklad, ktoré sú neobývané. No tak zoberiem internát, zoberiem si úver na to, urobím dopredu zmluvy nájomné s tými ľuďmi, do roka to mám revitalizované, opravené, upravené, a môžem to prenajímať. Je to investícia, ktorá nie je na tri roky, ale za desať rokov je ten úver splatený. Takže i keď tie peniaze nemajú, ale majú nehnuteľnosti. Načo ich majú? Aby ich odpisovali, aby mali len nejaký sekundárny úžitok z tohoto? To tak nemôže fungovať.“

Zmeny v stavebnom sporení

(19.09.2011; Televízna stanica TA 3; Téma dňa; 19.50; por. 2/2; BIELIK Peter)

P. BIELIK:

„No a ja som veľmi rád, že v druhej časti Témy dňa môžem privítať Imricha BÉREŠA. Dobrý večer, vitajte.“

I. BÉREŠ:

„Pekný večer prajem.“

P. BIELIK:

„Nadviažme rovno na ten príspevok, ak dovoľíte, pán BÉREŠ. Tam sme videli istú tabuľku, ktorý hovorí o tej štátnej prémii, ako sa má znižovať, ak nebude zaplatená, povedzme hneď v úvode roka. Dovoľte mi teda otázku. Vláda tvrdí, že takýmto spôsobom chce naozaj iba vnieť do toho celého systému poriadok. Prečo by napríklad človek, ktorý si nesporí po celý rok, mal dostať rovnakú prémie ako človek, ktorý si takto sporí? Nemyslíte si, že tam vzniká istá nerovnováha, možno priestor dokonca na špekulácie?“

I. BÉREŠ:

„Treba si položiť otázku, kto je vlastne klientom stavebných sporiteľní. Sú to ľudia nižších a stredných vrstiev, ktorých priemerná mesačná mzda je 650 euro. Títo ľudia... to znamená, že vymeriavací základ, to znamená suma, ktorú potrebuje človek našetriť na štátnu prémie, pre nich znamená jeden plat. A títo ľudia prispôsobujú platbu podmienkam, to znamená, trinásty plat, keď dostanú, štrnásty plat. Teraz, čo navrhuje vláda, je presne v prvom kvartáli, a prvý kvartál ide po Vianociach, čiže ľudia sú dosť bez finančných prostriedkov, čiže cieľ vlády je jednoducho svojím spôsobom znechutiť ľuďom, alebo neumožniť našetriť plnú sumu, aby štát neplatil toľko štátne prémie, ako platí doteraz.“

P. BIELIK:

„Dobre, ale niekto začína sporiť od januára, niekto až od decembra. Napriek tomu, ak tomu správne rozumiem, by mali dostať podľa vás rovnakú štátnu prémie, alebo tomu rozumiem zle?“

I. BÉREŠ:

„Teraz je to tak, že kto zaplatí do 31.12. má nárok na plnú štátnu prémie. Podľa nového musí zaplatiť v prvom kvartáli plnú sumu, dostane sto percent štátnej prémie, v druhom kvartáli rovnako plnú sumu, dostane len 75 percent. A v štvrtom kvartáli zaplatí plnú sumu, ale má nárok len na 25 percent štátnej prémie. My sme navrhovali kompromis, keď to klesá v štátnej prémii, nech to klesá aj v tom vymeriavacom základe, čo je vlastne spravodlivé.“

P. BIELIK:

„No, viete si ale predstaviť, ak teda hovoríte, že vláda si ide tým smerom, že sa snaží z toho vytrieskať peniaze, obmedziť tú možnosť získavania tej štátnej prémie, že by sa vôbec tá štátna prémie úplne zrušila?“

I. BÉREŠ:

„Treba si uvedomiť, že stavebné sporiteľne majú milión 200 tisíc klientov. Treba aj povedať, že to je 900 tisíc voličov. A to nie je taká jednoduchá téma, zrušiť štátnu prémie. Potom si treba položiť otázku, na ktorú vôbec vláda neodpovedá, že čo ďalej, keby sme zrušili štátnu prémie. Táto otázka nebola vládou zodpovedaná, ono sa len hovorí, že čo spraviť, ale nepovie sa B, čo bude nasledovať ďalej. A treba si uvedomiť, to tiež nejak nejde na svetlo božie, že za každé euro štátnej prémie, ktorá sa vyplatí, urobí 16 euro obratu v stavebníctve a donesie do štátneho rozpočtu 6 euro na daniach a odvodoch. Čiže to domnelé ušetrenie, ktoré proklamuje ministerstvo financií, na druhej strane bude znamenať stratu na daniach, odvodoch a v stavebníctve.“

P. BIELIK:

„Na druhej strane možno, ak teda ministerstvo financií a vláda tvrdia, že chcú dať do systému poriadok, sa takýmto spôsobom obmedzí množstvo ľudí, ktorí vlastne stavebné sporenie berú ako takú výhodnejšiu alternatívu k iným formám sporenia, plus teda tá štátna dotácia, ktorá je k tomu pridelená, takže možno niečo výhodnejšie, no ale potom niekedy tie peniaze nepoužijú na nehnuteľnosť, aj na jej zveladenie, ale jednoducho si ich vyberú po určitom čase, dokonca aj tie úvery sú schopní použiť na niečo iné, než je tá nehnuteľnosť. Nemyslíte si, že to teraz zavedie tým práve poriadok aj do tohto?“

I. BÉREŠ:

„Pán BIELIK, spomínate slovo poriadok. Nech mi niekto povie, že či je poriadok to, že minister financií, tento istý, pred siedmimi rokmi kvôli poriadku výpočet štátnej prémie matematickým vzorcom, ktorý je presne definovaný. To je transparentnosť a poriadok. A teraz sa vraciame k tomu, že štátna prémie sa bude určovať podľa možností štátneho rozpočtu. To znamená, že my sa vraciame sedem rokov dozadu, a znovu to bude predmetom politických diskusií, kde koalícia bude hovoriť toľko a opozícia toľko. Takže toto je tá transparentnosť. A čo vy spomínate, narádzate pravdepodobne na priateľských sporiteľov. Pozrite sa, zo 100 tisíc klientov, ktorí ročne končia šesťročný cyklus, je len 5 tisíc tých, ktorí nedokladujú použitie, účelové použitie finančných prostriedkov. Ale šesť rokov ich finančné prostriedky pracujú pre iných, lebo stavebné sporenie je družstevný systém, kde jedni sporia a druhí si môžu zobrať úver. A na jeden úver musia byť štyria sporitelia.“

P. BIELIK:

„Dobre. Ak by ste boli ministrom financií, dnes predsa len, pred siedmimi rokmi ste spomínali istý krok, ale to bola iná doba. Dnes je tu finančná, hospodárska kríza, čo by vás presvedčilo o tom v tejto situácii, aby ste zachovali štátnu dotáciu, aby ste zachovali ten spôsob stavebného sporenia, ktorý je teraz zaužívaný? Aký je vlastne zmysel toho? Spomínali ste, áno, že sa vracia niečo do štátneho rozpočtu. Ale čo ešte okrem toho? Aj tak ten štát potrebuje peniaze, aj tak je momentálne v situácii, že sa naozaj snažíme siahnuť, alebo obrátiť niekoľkokrát každé euro v ruke, a pozeráť sa na jeho výdaje. To znamená, ak stavebné sporenie považujeme za niečo ako podporu, no tak dnes v situácii zrejme tie podpory budú na nižšej úrovni, nie je to len proste logické vyústenie toho, v akej situácii sa v súčasnosti nachádzame?“

I. BÉREŠ:

„To, čo robí ministerstvo financií, je len predpokladať, že kolkatým ľuďom zamedzia prístup k štátnej prémii a znížia počet klientov a výdaj v štátnom rozpočte. Tie čísla, ktoré tu boli menované, že ušetrí sa 10 miliónov, tak to nie je v budúcom roku, ale až od roku 2013 ďalšie tri roky. Takže to nie je až taká kardinálna úspora, o ktorej sa hovorí. Tak týmto smerom to asi nie je správne ísť. A na vašu otázku, ja nie som zodpovedný za verejné financie, ale transparentnejšie by bolo, keby sa nepaderkovalo stavebné sporenie, vinári, pivári, hentakí, onakí. Jednoducho vláda mala zvýšiť DPH z 19 na 22, čo je kalkulatelné, urobiť druhú DPH na základné potraviny a základné lieky, a nemuseli robiť takúto celoplošnú mozaikovitú politiku, ktorá nevedie k ničomu, akurát naštvú každého.“

P. BIELIK:

„Spomínali ste obdobie pred siedmimi rokmi. Vráťme sa tam ešte teraz. Tam sa tvorila daňová a odvodová reforma, vtedajšia, s tou tzv. rovnou daňou, paušálnou, na úrovni 19 percent. Bolo to teda nesprávne rozhodnutie, nesprávnym krokom, že sa to takto zjednotilo, alebo ak by sme to dnes mali prehodnocovať, pretože sa zmenila situácia?“

I. BÉREŠ:

„Celý svet je v pohybe, žijeme dynamickú dobu. Vtedy ešte málokto tušil, že bude svetová hospodárska a finančná kríza. Jednoducho nemôžeme veci zabetónovať, veci sú v dynamickom pohybe, a nemôžem tvrdiť, že rovná daň, ktorá bola dobrá v roku 2005, a vtedy som sedel v parlamente a jednoducho som bol fanúšikom, aj som rovnej dane, ale niekde sme sa ekonomicky dostali, máme nejaké záväzky, nejakú zodpovednosť, a musíme udržať deficit pod kontrolou. Ale týmto ho neudrží.“

P. BIELIK:

„Ruku na srdce, tam je ešte iná téma, ktorou sme vlastne začínali ten predošlý príspevok, a to je téma poplatkov, to znamená, sporiteľne prídu o časť poplatkov po tom, ako táto novela vstúpi do platnosti. Nie je aj to tak nejak motívom pre vašu nespokojnosť, predsa len, tam sa hovorí až o jednej tretine, o ktorú by mohli prísť teda z týchto nákladov stavebné sporiteľne.“

I. BÉREŠ:

„Pozrite sa, je svetová hospodárska kríza, politici sa riadia heslom, kde pokiaľ sa nepriateľ nenájde, tak sa nepriateľ určí. Celoplošne sa určili banky, zodpovedné za finančnú krízu, i keď pravda je niekde napoly, lebo naozaj aj banky, ale hlavne politici, ktorí umožnili prijatie legislatívy tak, že tie banky nie u nás, ale v niektorých veľkých krajinách robili naozaj to, čo chcú, a najmä investičné banky. A téma poplatkov, jasné, je to populistické, prídem, občania, voliči, dokázali sme vám znížiť poplatky. My sme toto jediné nerozporovali. My sme nie blázni, ktorí idú do prvej línie a nechajú sa zastreliť. Ani jeden politik sa nezastane bankárov, lebo by bol politický sebevrah. To znamená, sme akceptovali túto limitáciu poplatkov, ale v zákone, nie vo vyhláske ministerstva, kde by si ministerskí úradníci s nami robili to, čo chcú, ale potom znovu vzniká otázka transparentnosti, kde sa musím spýtať, dobre, zavediete svojim spôsobom zákonne poplatky pre stavebné sporenie, a potom kde sú ostatné podpory, čohokoľvek štátu? O tom nikto nehovorí? Nebudem ich menovať, aby ma niekto za to nenapadol. Ale niekde tu niečo nie je v poriadku.“

P. BIELIK:

„Samozrejme. Ja to poviem. Sú to hypotéky, sú to mladomanželské pôžičky, sú to rôzne iné výhody...“

I. BÉREŠ:

„Povedali ste to vy.“

P. BIELIK:

„... ktoré takýmto spôsobom fungujú, ale predsa len, nebolo to aj logické, to zníženie poplatkov? Ak som si správne pozeral, tak ste za vedenie účtu v súčasnosti od klientov brali 18 eur ročne, viem o komerčných bankách, a nie je to žiadne tajomstvo, že balíky služieb ponúkajú možno trojnásobne lacnejšie, ak sa nemýlim, alebo niekoľkokrát lacnejšie. No čo také vedenie účtu stojí? Ďalej tam bolo už aj za správu úveru ďalšie poplatky, atď. Takže nie je to naozaj len správny krok aj voči klientom?“

I. BÉREŠ:

„Pán BIELIK, mýlite sa. To ste správne povedali, lebo vy uvádzate poplatky v bankách za mesiac, a toto je veď za rok. A to je dosť veľký rozdiel.“

P. BIELIK:

„No, toto bolo jedno euro za mesiac, áno správne...“

I. BÉREŠ:

„A navyše, si zoberte jednu vec, my sme monoproduktová banka, ktorá je transparentná a čitateľná. Komerčná banka má niekoľko desiatok produktov, ktoré dokáže urobiť takým spôsobom, že s jedným je na nule a v druhom je v zisku, a v treťom možno v malej strate. My to nevieme robiť. A nedokážeme robiť. Jednoducho to sú náklady, kde administratíva stojí tolko a tolko.“

P. BIELIK:

„Áno, ďakujem za upozornenie. Samozrejme, jedno euro za vedenie účtu, ale tam sú balíky služieb, kde je teda vedenie účtu a ešte aj rôzne iné služby, takže tam v tom porovnaní možno naozaj tie poplatky vyzerali veľmi zle. No čo bude ďalej, pán BÉREŠ? Tam sa ozývajú dokonca hlasy, ktoré hovoria o Ústavnom súde a podobne. Kde tam vidíte možný problém, kde by tam mohlo dôjsť k narušeniu ústavnosti?“

I. BÉREŠ:

„Problém je v medziúveroch, to znamená, že klient, ktorý čerpá medziúver, už aj čerpá medziúver, nebude mať nárok na štátnu prémie, poslanci opozície toto spochybnili a zvažujú podanie na Ústavný súd.“

P. BIELIK:

„To znamená, ten klient podpisoval zmluvu, kde ju mal garantovanú, tú štátnu prémie, a teraz by o ňu prišiel, to znamená, tam by išlo o retroaktivitu alebo niečo podobné?“

I. BÉREŠ:

„Áno. Išlo by o retroaktivitu. To je presne ten problém. My sme problém samozrejme chceli riešiť diplomaticky s tým, že dobre, nech aspoň novín klienti nebudú mať nárok na štátnu prémie, ale nech štát nevstupuje do zmluvného vzťahu dvoch subjektov klienta a banky.“

P. BIELIK:

„To znamená, tie zmluvy, ktoré boli doteraz, sú zachované v tej... No, ako to vidíte? Je tu teda šanca, že poslanci pôjdu s tým na Ústavný súd, alebo pôjdete s tým vy na Ústavný súd dokonca ako stavebná sporiteľne?“

I. BÉREŠ:

„My na Ústavný súd nepôjdeme, ale keď pôjdu poslanci, tak je to ich právo, samozrejme, nevieme, čo urobí prezident so zákonom. To je ešte skoro o tejto téme hovoriť.“

P. BIELIK:

„Dobre. Pán BÉREŠ, budem veľmi rád, ak sa to vyvrbí a opäť prídete. Budeme mať viac informácií a budeme sa o tom môcť opäť porozprávať možno, že aj v prítomnosti niektorých ďalších pánov z finančnej oblasti. Prijemný večer.“

I. BÉREŠ:

„Ďakujem. Pekný večer prajem.“

P. BIELIK:

„Dámy a páni, Téma dňa sa končí. Vďaka za vašu pozornosť i čas, ktorý ste je venovali. Pri ďalšej Teme dňa sa opäť stretneme zajtra v rovnakom čase o 19.50. Dovozenia.“